

1930 йил
12 майдан
чиқа
бошлаган

Ўзбекистон

Ўзбекистон Республикаси ИИВ нашри

№ 24 (3448)

2002 йил 13 июнь, пайшанба

Сотувда эркин нархда

КАСБ БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

Дунёда тани хаста одамнинг дардига малҳам бўлиш, инсонни бевақт ўлим чангалидан олиб қолишдан кўра савобли ишни топиш қийин. Сиз, шифокорлар, ана шундай инсонпарвар касб эгаларисиз. Ички ишлар идоралари ходимларининг, ҳарбийларнинг машаққатли вазифаларини шараф билан удалашларида сиз, азизларнинг ҳам муносиб ҳиссангиз бор.

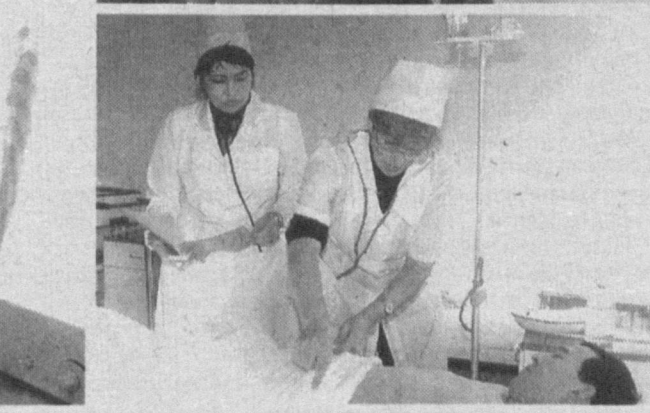
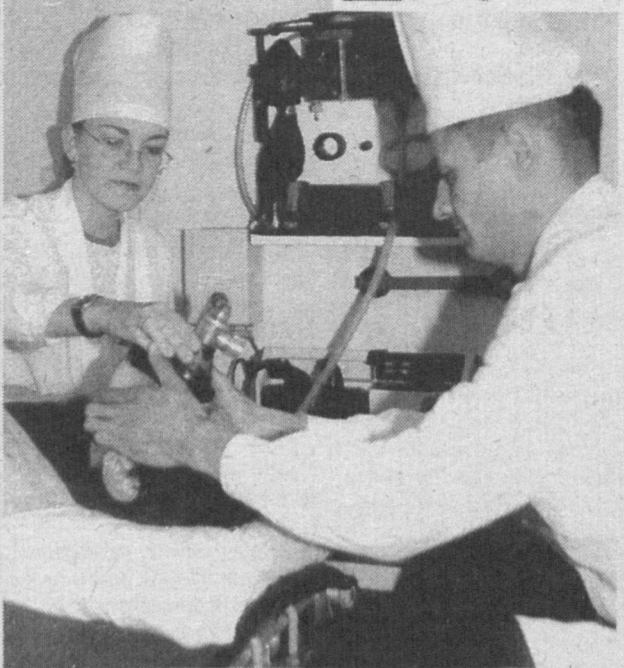
Фурсатдан фойдаланиб, республика Ички ишлар вазирлиги тизимида хизмат қилаёт-

ган барча тиббиёт ходимларини яқинлашиб келаётган касб байрамлари билан самимий табриклайман. Ҳаммаларига мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат, оилавий хотиржамлик, инсон саломатлигини сақлашдек савобли ишларида улкан муваффақиятлар тилайман.

З. АЛМАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Ички ишлар вазири,
ички хизмат генерал-полковниги.

Табибнинг юзи – касалнинг кўнглига маҳбуб, сўзи – беморнинг жонига марғуб, нафаси – дармонсиз, нимжонларга даво, қадами – касалларга шифодир. Унинг талъати, кўриниши беморларга нажот бағишлайди, берган шарбати, дори-дармони оби ҳаёт демакдир.

Алишер НАВОИЙ.

Халқаро алоқалар

АҚШ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТАШРИФИ

Республика Ички ишлар вазирлигига Америка Қўшма Штатлари Давлат котибининг демократия, инсон ҳуқуқлари ва меҳнат бўйича ёрдамчиси Л. Крейнер бошчилигидаги АҚШ Давлат департаменти делегацияси ташриф буюрди. АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ж. Хёрбст кузатувидagi делегация таркибида Давлат департаменти катта координатори М. Кладакис, сиёсий масалалар бўйича ходими П. Дейвис, АҚШ Конгресси ходими Д. Хелвиг бор эди.

Меҳмонларни республика Ички ишлар вазири, ички хизмат генерал-полковниги З. Алматов қабул қилди ва суҳбатлашди. Вазир меҳмонларга, хусусан республика ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари томонидан фуқароларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, диний экстремизм ва терроризм ҳолатларига қарши курашиш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида гапириб берди. Инсон ҳуқуқларига риоя этиш, жамият демократик асосларини мустаҳкамлаш масалаларида ҳамкорликни давом эттириш ва янада мустаҳкамлашга яқдиллик билдирилди.

Америка Қўшма Штатлари делегацияси раҳбари иқтисодий ва сиёсий соҳаларда жўшқин ривожланишга эришилаётган Ўзбекистонда ҳуқуқий демократик давлат қурилиши билан боғлиқ масалаларга доимий эътибор берилаётганини мамнуният билан таъкидлади. Ушбу жараён изчил кечаётгани жаҳон ҳамжамияти, шу жумладан АҚШ томонидан муносиб баҳоланмоқда.

Суҳбат давомида томонлар ўзларини қизиқтирган ўзаро манфаатли бошқа масалаларга ҳам тўхталишди.

Ўзаро ишонч ва ишчанлик вазиятида ўтган учрашувда республика Ички ишлар вазирининг биринчи ўринбосари, милиция генерал-лейтенанти Б. Матлюбов, Ички ишлар вазирининг ўринбосари, ички хизмат генерал-майори Р. Қодиров, шунингдек вазирликнинг қатор бошқармалари бошлиқлари иштирок этишди.

Ўз мухбиримиз.

ЎЗАРО ҲАМКОРЛИК ИФОДАСИ

Германия наркотрафикка қарши кураш борасида техник ёрдам ва ҳамкорлик тарикасида Ўзбекистон Республикаси ички ишлар идораларига тўртта "Нексия" автомобили, иккитадан ксерокс ва лазер принтери ҳамда беш донга "Pentax" фотоаппарати тухфа қилди.

— Бу автотранспорт ва техник воситалар гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний айланишига қарши курашувчи бўлинмалар учун мўлжалланган, — деди республика ИИВ Жиноят қидирув ва терроризмга қарши кураш Бош бошқармаси бошқарма бошлиғи, милиция полковниги А. Жўраев.

Республика ИИВда бўлиб ўтган маросимда ГФРнинг Ўзбекистон Республикасидаги Муваққат ишончли вакили доктор Андреас Протман, Германия ИИВ алоқа офицерлари Манфред Меншес ва Томас Хаузбергер қатнашишди.

Маросимда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири, ички хизмат генерал-полковниги З. Алматов ва вазирининг биринчи ўринбосари, милиция генерал-лейтенанти Б. Матлюбов иштирок этишди.

Ўз мухбиримиз.

Ислохотлар амалда

БИР ЙЎЛА УЧ ТАЯНЧ ПУНКТИ

Ўтган ҳафтанинг жума кuni Бўка тумани профилактика инспекторлари учун ҳақиқий байрам бўлди. Шу кuni туманда бир йўла учта милиция таянч пункти очилди.

Т. Ражабов номли ширкат хўжалигида милиция таянч пунктнинг очилиши катта тантананага айланган. Бу ерга қишлоқ аҳли, туман ҳокимлиги, жамоатчилик вакиллари, ички ишлар ходимлари йиғилдилар.

— Тўқсонинчи йилдаги Бўка воқеалари айнан шу жойда бўлиб ўтган эди, — деди тантананада сўзга чиққан кекса педагог Абдужаббор Ганиев. — Юртбошимизнинг ўзлари келиб, халқни тинчликка, осойишталикка, ақл билан иш юритишга чақирган эдилар. Бугун бу ерда очилаётган милиция таянч пункти тинчлик, осойишталикка хизмат қилади.

Табаррук отахонлар иштирокида тасма қирқилиб, меҳмонлар янги маскан билан танишдилар.

Ойхўжа Йўлдошев номли ширкат хўжалигида бунёд этилган таянч пункти асосан ҳашар йўли билан қурилди. Маҳалла фуқаролар йиғини, яраштирув комиссияси, тарбиячи педагог, профилактика инспектори, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш хизмати инспектори, кутубхона жойлашган бино беш ойга етмай тўлиқ битказилди.

— Юртда тинчлик, осойишталик бўлса, ҳар бир киши бемалол, хотир-

жам ишлайверади, — деди ширкат хўжалиги фермери Ф. Ибрагимов биз билан суҳбатда. — Милиция таянч пунктини бунёд этишда қишлоғимиздаги фермерлар, тадбиркорлар баҳоли қудрат кўмаклашишди.

— Ички ишлар ходимлари билан жамоатчилик ҳамжиҳатлигини мустаҳкамлашда милиция таянч пунктлари алоҳида аҳамиятга эга, — деди тантананада сўзга чиққан маҳалла кўмитаси раиси М. Раззоқова. — Энди муаммоларни шу ернинг ўзида биргаликда ҳал этишимизга имкон яратилди.

Оқсоқоллар оқ фотиҳа бериб, янги бинога қадам қўйдилар.

Йўлдош Ҳожиматов номли ширкат хўжалигидан ўтган катта йўл четидидаги икки қаватли бино-

нинг бир томони кенг спорт майдонига ажратилди. Маҳалла болалари аллақачон футбол ўйнашни бошлаб юборишган. Бир томонида эса вилоят ИИБ йўл ҳаракати хавфсизлиги хизмати ходимлари автомайдонча барпо этишди. Бу ерда мактаб ўқувчилари, болалар боғчаси тарбияланувчилари учун йўл ҳаракати қоидалари бўйича амалий машғулотлар ўтилади.

— Майдончага йўлларда кўп учрайдиган белгилар қўйилиб, пиёдалар ҳаракат давомида амал қилиши керак бўлган қоидалар кўрсатилган, — деди вилоят ИИБ йўл ҳаракати хавфсизлиги хизмати инспектори, милиция старшинаси А. Илбобоев. — Шунингдек, велосипедда юрганда белгиларга қараб қандай ҳара-

катланиш ҳам ўргатилади. Тантананага йўлсозлар, курувчилар ҳам ташриф буюришди. Карнай-сурнай садолари остида меҳмонлар кутиб олинди. Сўзга чиққанлар юртбошимизнинг ташаббуси билан амалга оширилаётган бу хайрли ишлар, аввало юртимизда тинчлик ва осойишталикни сақлашда катта ўрин тутишини таъкидладилар.

— Вилоятимизда хизмат қилаётган милиция таянч пунктлари уч юзтадан ошиб кетди, — деди вилоят ИИБ ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бошқармаси бошлиғи, милиция подполковниги О. Арслонов. — Ҳар бир масканнинг замонавий, ислохот талабларига жавоб берадиган тарзда бўлишига эришяпмиз. Бу ерда фақат ички ишлар идораларининг ходимлари эмас, маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органлари, жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳам биргаликда фаолият юритишлари

учун шарт-шароитлар яратилмоқда.

Пировардида, вилоят ИИБ бошлиғи, милиция полковниги Ш. Расулов сўзга чиқиб, ички ишлар идоралари, хусусан профилактика инспекторларининг хизмат шароитини яхшилаш, милиция билан жамоатчилик ҳамжиҳатлигини мустаҳкамлашни кўзлаб қурилган бинолар учун вилоят, туман ҳокимлигига, ширкат хўжаликлари раҳбарларига, моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаган фермерлар ва тадбиркорларга, курувчиларга миннатдорчилик билдирди.

Таянч пунктларини бунёд этишда фаол иштирок этган ички ишлар идоралари ва жамоатчилик вакиллари, йўлсозлар, курувчиларга пул мукофотлари ҳамда қимматбаҳо совғалар топширилди.

Тантаналарда Тошкент вилояти ҳокими У. Мирзақулов иштирок этди ва сўзга чиқди.

С. ШАМСИДИНОВ.

ЎҚУВ—СЕМИНАР ЎТКАЗИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигида республика ички ишлар идоралари криминал ва уюшган жиноятчиликка қарши кураш хизматининг мулкӣ турдаги жиноятларга қарши кураш бўлими бошлиқлари учун ўқув-семинар ўтказилди. Семинарда шу хизмат раҳбар ходимларининг меъерий ҳужжатларни ўрганиши бўйича машғулотлар олиб борилди.

Уч кун давом этган тадбир чоғида тингловчилар дастлаб жорий йилнинг ўтган беш ойи давомида хизмат ходимлари томонидан амалга оширилган ишларни муҳокама қилдилар. Шундан сўнг ИИБ Жиноят-қидирув ва терроризмга қарши кураш Бош бошқармасининг бўлим ва хизматлари бошлиқлари, шунингдек вазирликнинг бир қатор бошқарма, бўлим, хизмат бошлиқлари, ходимлари ўқув-семинар режасига киритилган масалалар юзасидан маърузалар ўқишди.

Машғулотлар охирида тингловчилар ўқ отар қуролдан отиш ва жисмоний тайёргарлик бўйича имтиҳон топширилди.

Б. МАВЛЯНОВ,
милиция подполковниги.

МАҲАЛЛА ПОСБОНИ СИНОВДАН ЎТАДИ

Маҳалла посбонлари жойларда тинчлик ва осойишталикни таъминлаш, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва жамоат тартибини сақлашда профилактика инспекторларига яқиндан ёрдам беришмоқда. Бирок, улар орасида номаъқул ишларга қўл урувчи, ҳатто ўз вазифасини суистеъмол қилувчилар ҳам учраб турибди. Шу боис, "Маҳалла посбони" жамоат тузилмалари аъзолари ва сардорларини шаҳодат синовидан ўтказиш зарурати туғилди.

Шу муносабат билан республика Ички ишлар вазирлиги, республика Оқсоқоллар кенгаши ва "Маҳалла" жамғармаси ҳамкорликда кўшма қарор қабул қилишди. Шундан келиб чиққан ҳолда услубий қўлланма ишлаб чиқилиб, унда посбон ва сардорларни шаҳодат синовидан ўтказувчи шаҳодат комиссияси таркиби, синовни ўтказиш тартиби ва баҳолаш мезонлари аниқ кўрсатиб берилди.

Шаҳодат синовида "Маҳалла посбони" жамоат тузилмалари сардорлари ва аъзоларининг ички ишлар идоралари ходимларига ёрдам беришдаги ўрни, ҳуқуқий билим савияси, дунёқараш, миллий истиқлол мафқурасини қандай тушуниши, юриш-туриши, муомала маданиятидан тортиб маҳалладаги тадбирлардаги иштироки ва уларни уюштиришдаги ташкилотчилик қобилиятигача эътибор қаратилади.

Ш. РЎЗИЕВ,
милиция майори.

ПРОФИЛАКТИКА ИНСПЕКТОРЛАРИ ТАНЛОВИ

Фарғона вилояти ички ишлар бошқармаси раҳбарияти ва унинг муассислигидаги "Давр минбари" газетаси ижодий жамоаси яқинда ажойиб бир ташаббус билан чиқдилар.

Мамлакатимизда ички ишлар соҳасида амалга оширилаётган ислохотларни матбуотда кенг ёритиш, юрт осойишталигини таъминлашда ҳамкасбларига ўрناк бўлаётган профилактика инспекторларининг иш тажрибасини тарғиб қилиш мақсадида "Энг намунали профилактика инспектори" кўрик-танлови эълон қилинди.

Танловда вилоятдаги барча шаҳар ва туман ички ишлар бўлимида фаол меҳнат қилаётган профилактика инспекторлари ва вояга етмаганлар билан ишлаш бўйича инспекторлар иштирок этадилар.

Ҳолилар Фарғона вилояти ички ишлар бошқармасининг 2002 йил якунларига бағишланган ҳисобот йиғилишида эълон қилинади ҳамда уларга бошқарма ва газетанинг махсус совғалари, пул мукофотлари топширилади.

А. ИСОМИДИНОВ.

"Ғалла — 2002"

ФУРСАТНИ БОЙ БЕРМАЙЛИК

Бу йилги ғалла ўрим-йиғимини ҳар доимгидек талафотсиз ва бенуксон ўтказиш учун дехконларга ёрдам бериш мақсадида бошқармамиз томонидан 825 нафар милиция ходими "Ғалла — 2002" тадбирга сафарбар қилинди.

Улар олдида мавсум давомида жойларда жамоат тартибини сақлаш, ёнғин ва йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш, ўрим-йиғимга жалб этилган куч ва воситаларнинг тўғри тақсимланиши, кузатув постларининг фаолияти, маҳалла посбонлари кучидан фойдаланиш ва бошқа шунга ўхшаш муҳим вазифалар қўйилган. Тайёргарлик ишлари туманларда кўнгилдагидек бораяпти.

Истаймизми йўқми, ғалла ўрим-йиғими барчамиздан катта куч-ғайрат, ички ва ташқи сафарбарликни талаб этади. Вақт эса кутиб турмайди. Шу боис мавсум

олдидан деярли барча туман ҳокимликлари, маъмурий идоралар, давлат, жамоа ва ширкат-фермер хўжаликлари раҳбарлари иштирокида семинар кенгашилар ўтказдик. Мавжуд камчиликлар муҳокама қилиниб, бартараф этиш чоралари белгиланди.

Бу йил Сурхондарё вилояти бўйича 104534 гектар ерга бошқоқли дон экилган. Ана шунча майдондаги ғаллани йиғиштириб олишга техника ва тегишли одамларнинг шайлигини билиш мақсадида май ойининг ўрталарида туманлардаги автомобиль ва трактор саройларида ҳаракатланиш хавфсизлигини таъминлаш, транспорт

воситаларининг ғалла йиғимтеримига техник жиҳатдан тайёрлиги, улардан қандай фойдаланилаётгани текширувдан ўтказилди. Бу йилги мавсумга 1731 та автомашина, 400 та комбайн жалб этилган. 1000 тадан трактор ва тиркама тракторлар ажратилди. Ҳозирда 149 та хирмон бўлиб, жойларда 102 та постлар ташкил этилди. Ғалла ўрим-йиғими пайтида транспорт воситаларининг ҳаракатланиш хавфсизлиги вилоят ИИБ йўл-патруль хизмати ходимлари томонидан назорат қилиб борилади.

Афсуски ўроқда йўқ, машоқда йўқ, хирмонда ҳозирлар ҳам кўзга ташланиб қолмоқда. Масалан, Қизирик тумани Қизирик ширкат хўжалигида яшовчи Ж. О. йўлда кетаётган транспорт воситасидан 18 кг. бугдойни ўғирлаб олган. Ангор туманидаги Навшаҳар жамоа хўжали-

ги 8-бригадасида яшовчи пудратчи Ж. Ф. шу хўжалик хирмонидан 30 кг. шерободлик Т. Р. комбайндан 20 кг. бугдойни ўмаргани учун туман судлари томонидан уларга 19450 сўмгача жарима солинди.

Бундан ташқари ғалла сақланадиган омборхонани ўт ўчириш воситаси билан таъминламагани учун Шеробод ширкат хўжалиги раиси М. Ч. жаримага тортилди. Кумқўрғон тумани Н. Мирзаев жамоа хўжалиги комбайнчиси Х.Х. комбайн моторидан мой оқиб юрганлиги учун 1890 сўм жарима тўлади.

Мавсум давомида ҳар биримиз зиммамизга юкланган вазифаларни ҳалол ва виждонан бажаришимиз мақсадга мувофиқдир. Ҳаммамиз кучни бир ерга жамлаб ишга киришсак, кўзланган маррани тезда забт этамиз. Шундай экан фурсатни бой бермайлик.

И. ҚАЛҚОНОВ,
милиция полковниги.

ХАЙРИЯ ТАДБИРИ

Республика ИИБ Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилик маркази Қибрай туманидаги "Оталар чойхонаси" деб номланган ажойиб масканда тадбир ўтказди. Фахрийлар ҳаракати фаоллари, уруш қатнашчилари иштирок этган суҳбат чоғида кекса авлод вакиллари га гап борди.

Уруш қатнашчилари номидан сўзга чиққан М. Ҳошимов фахрийларни қўллаш мақсадида ташкил этилаётган тадбирлар бўйича ўз мулоҳазалари билан ўртоқлашди. Йиғилганлар истеъфодаги полковник Р. Холматовни таваллуд топган ва тиббиёт ходимларининг касб кунини қизгин кутладилар. Фахрийлар ҳаракати фаоллари моддий рағбатлантирилиб, совғалар берилди.

Тадбирни "Ўзбекистон ИИБ фахрийси" хайрия жамғармаси молиявий томондан қўллаб-қувватлади. Жамғарма раиси Р. Фахрутдиновнинг айтишича, хайрия фаолияти юритиш имкониятлари тобора кенгайиб бормоқда. Юқоридаги учрашувга жамғарманинг турдош корхонаси — "Мадад маркази" томонидан маблағ ажратилди.

Ўз мухбиримиз.

КУЛИНГИЗ ДАРД КЎРМАСИН, АЗИЗ ШИФОКОРЛАР!

БЕМОРЛАР ИХЛОСИНИ ҚОЗОНИБ

“Ихлос – халос”, дейди кексаларимиз. Дарҳақиқат, бемор табибга, шифокорга ихлос кўйса, шифо топиши осон бўлади. Фақат ўз касбини севган, беморларга меҳри баланд шифокорларгагина уларнинг ихлосини қозониш насиб этади. Ирина Наримоновна ана шундай инсонлардан.

Йигирма тўрт йиллик иш тажрибасига эга бўлган опа бугунги кунда республика ИИБ Марказий шифохонаси бошлигининг даволаш ишлари бўйича ўринбосари лавозимида хизмат қилапти. У киши ички хизмат подполковниги, уста терапевт, моҳир кардиолог. Иш фаолиятини оддий врач-терапевтликдан бошлаган. Узоқ вақт ИИБ Марказий поликлиникасида хизмат қилиб, мазкур даволаш муассасаси бошлигининг ўринбосари даражасигача етган. Ҳаммаси ўз меҳнати, қобилияти туфайли. Марказий шифохона бошлиғи ўринбосари лавозимида ҳам биринчи бўлиб унинг номзоди муносиб кўрилди.

Марказий касалхонага ўтганларига нари-бериси билан икки йил бўляпти. Шу қисқа давр ичида жамоа аъзолари меҳрини, ҳурматини қозониб улгурди. Ҳозирги худудга кўчиб ўтганида муассасада бори-ўғи бешта бўлинма фаолият кўрсатар эди. Бугунги кунда биргина жарроҳлик йўналишидагиларининг ўзи еттита. Бу ерда бир вақтнинг ўзида уч юздан зиёд бемор даволанади. Албатта, ундай шифохонада даволаш бўйича бошлиқ ўринбосари бўлиб ишлаш осон эмас.

Ирина Наримоновнани хизмат хонасида учратиш қийин. Ё палаталарни айланиб юрган бўлади, ё бўлинмаларда оғир касал-

ларни қабул қилади. Шифокорлар анжуманларини ўтказиш, зарур ҳолларда турли тиббий илмий марказлар, клиникаларнинг етакчи мутахассисларини маслаҳатга чақириш ҳам унинг зиммасига юклатилган.

Табобат фани тобора ривожланиб борапти. Шифокорларимиз сўнгги ютуқлардан хабардор бўлишсагина беморларга малакали хизмат кўрсатишади. Шунинг учун Ирина Наримоновна тез-тез йирик тиббиёт соҳасидаги олимларни долзарб мавзуларда маърузалар ўқишга таклиф қилиб туради.

У ҳақида гап кетса беморларнинг ҳам, ходимларнинг ҳам гапи бир жойдан чиқади. Яширишнинг ҳожати йўқ, касал одам ўзига яраша инжиқ бўлади. Баъзан беморлардан айримлари бирор масалада кўнгиллари тўлмаса, Ирина Наримоновна унга

ётиги билан тушунтиради. Сал олдин тажанг бўлиб турган бемор бир неча дақиқалик суҳбатдан кейин ўзгариб қолади.

Ирина Наримоновна талабчанликни ҳам ўрнига қўядилар. Шифохонада белгиланган тартиб-қоидаларнинг қатъий бажарилиши, барча муолажаларнинг ўз вақтида ўтказилишида, бўлинмаларда санитария-гигиена қоидаларига қатъий риоя қилинишида унинг ҳиссаси катта. Ҳалигача бирор-бир ходим ундан арз-шикоят қилганини ёки хафа бўлганини эшитганим йўқ. Нега? Чунки барча талаблари ҳақли, ўринли.

Ҳар кимнинг ҳаётда ўз ақидаси бўлади. Ирина Шевалдина “Беморга ҳеч қачон озор бермаслик керак” деган қоидага доимо амал қилиб келяпти. Уларнинг меҳрини қозона олганининг сири ҳам шунда бўлса керак.

Ренат РАВШАНОВ,
республика ИИБ
Тиббиёт бошқармаси
бошлигининг ўринбосари,
ички хизмат полковниги.

Йигирма йилдан ортибдики, Наманганда Ички ишлар вазирлигининг физиотерапия шифохонаси ҳуқуқ-тартибот ходимларига хизмат қилиб келмоқда. Тиббиёт фанлари номзоди, ички хизмат майори Н. Гофуров бошчилигидаги жамоа доволанишга келганларга билим ва иш тажрибалари билангина эмас, ширин сўзлари билан ҳам малҳам бўлмоқда.

“ВАЗИФАМИЗ – САЛОМАТЛИГИНГИЗНИ АСРАШ”

– Вазифамиз халқ шифокорлар эса игна-осойишталиги йўлида рефлексотерапеяни меҳнат қилаётган сув ёрдамида даволаш ҳуқуқ-тартибот ходимларининг саломатлигини асраш, – дейди бош шифокор Н. Гофуров. – Хизмат сифатини яхшилаш йўлида қўлимиздан келганча ҳаракат қилмоқдамиз.

Шу пайтгача бу сиҳатгоҳда муолажада асосан Чортоқ маъданли сувларидан фойдаланилар эди. Кейинги уч йилда игна-рефлектор, игна билан даволашнинг ўзига хос усули йўлга қўйилди. Малакали шифокор Эннур Исаева суджак ва электр магнитли игналар билан даволаш усулини муваффақиятли қўлламоқда. Яна тўртта

шифокорлар эса игна-рефлексотерапеяни сув ёрдамида даволаш усуллари билан биргаликда олиб бормоқда. Асаб ва бошқа турдаги касалликларни замонавий физиотерапия аппаратлари қаторида балчиқ билан даволаш усули ҳам катта наф бермоқда. С. Юнусова, М. Ибрагимова, А. Лазуренко каби шифокор ва ҳамшираларнинг хизматида даволанувчилар мамнун бўляпти.

Яқинда бу ерда “Оналар ва болалар” бўлими очилади. Унда ички ишлар ходимларининг оила аъзолари ўз соғликларини мустаҳкамлайдилар.

Ўз мухбиримиз.

САҲНА ОРТИДАГИ “ҚАҲРАМОН”

Кино, театр санъатида саҳна ортида қолувчи қаҳрамонлар деган тушунча бор. Дейлик – қизиқарли, маҳорат билан ишланган фильмни томоша қилар эканмиз, актёрлар санъатига қойил қоламиз. Кўпинча сценарий муаллифи, оператор, рассомнинг ҳам бунда катта ҳиссаси борлигини унутиб қўямиз. Баъзан ҳатто режиссёрнинг ҳам хизмати эътиборимиздан четда қолиши мумкин.

Гапни бир оз узоқдан бошладим. Стоматология соҳасида ҳам ана шундай, ҳадеганда кўзга ташланавермайдиган, лекин хизматлари таҳсинга лойиқ бўлган ходимлар анчагина. Мақоламиз қаҳрамони ана шундай касб эгаси – тиш техникдир.

Бугунги кунда республика ИИБ стоматология поликлиникасида тиш техникаси лабораторияси бошлиғи бўлиб ишлаётган Тоҳиржон ака Тожиев бир пайтлар ишни пойтахтдаги 2-стоматология поликлиникасида тиш техниги вазифасидан бошлаган эди.

– Тўғриси, иш жараёнида аниқ бир мураббийим бўлмаган, – дейди Тоҳиржон ака. – Бу касб сирини ҳар кимдан оз-оздан ўрганганман. Кўпроқ Й. Охунбобоев номидаги тиббиёт техникумида устозларимдан олган сабоқларим асқотган. Энг яқин устозим – стоматологияга оид китоблар, илмий журналлар бўлган. Бугунгача уларни мунтазам ўқиб бораман.

Тоҳиржон ака 1975 йилда республика ИИБ стоматология поликлиникасига оддий тиш техниги бўлиб ишга келганида норози бўлгани йўқ. “Мен етти йил ишлаб

қўйдим, тажрибам етарли”, деб кўкрагига урмади. Ундаги айнан шу хусусият – камтарликни даволаш муассасаси раҳбарияти муносиб баҳолади. Тез орада Тоҳиржон Гофуржонович тиш техникаси лабораторияси бошлиғи этиб тайинланди.

Лаборатория хўжалик ҳисобида фаолият кўрсатади, замонавий асбоб-ускуналар, сифатли материаллар билан таъминланган.

– Моддий манфаатдорлик бўлгач, ходимларимиз “Нормамни бажардим, бўлди”, деб қўл қовуштириб ўтиришмайди. Аммо алдам-қалдамга ҳам йўл қўймайман. Ишининг натижасини кўрган одам раҳмат десин. Ўзингиздан қолар гап йўқ, кўпроқ кексалар тиш қўйдиришади. Вақтида эл-юрт олдига хизматни қойиллатишган. Энди уларнинг хизмати кўнгилдан чиқариб қилиш бизнинг вазифамиз, – дейди Тоҳиржон ака.

Лаборатория ходимлари қарат, дуцарант плюс каби ўта сифатли материаллардан ҳам сунъий тиш ясаш, уларга пардоз бериш санъатини пухта эгаллашган.

Яқиндан танглайга операция йўли билан имплантант

ўрнатиб, унга протезлар мустаҳкамлаш усули қўлланил-япти. Поликлиника бошлиғи, ички хизмат подполковниги С. Муҳамедов ишлаб чиққан бу усул айниқса битта ҳам тиши қолмаган қарияларга нисбатан жуда қўл келяпти.

Тоҳиржон ака бугунги кунда кўплаб ёшларга мураббийлик қилиптилар. Тиббиёт билимгоҳида таълим олаётган ёшлар амалиёт ўташ учун лабораторияга келганда улардан бор билим-тажрибаларини аямайдилар. Бугунги кунда қўл остиларида меҳнат қилаётган ёшларнинг аксарияти бир пайтлар шу даргоҳда амалиёт ўтаган.

– Шогирдимнинг бирини бошқасидан ажратиш мақтанишим қийин. Барака топишсин, ҳаммаси ҳам меҳнат-каш, укувли, инсофли йиғитлар.

Бу устознинг шогирдлари ҳақидаги дил сўзлари.

Б. ТОШЕВ.
Суратда: Тоҳиржон Тожиев.

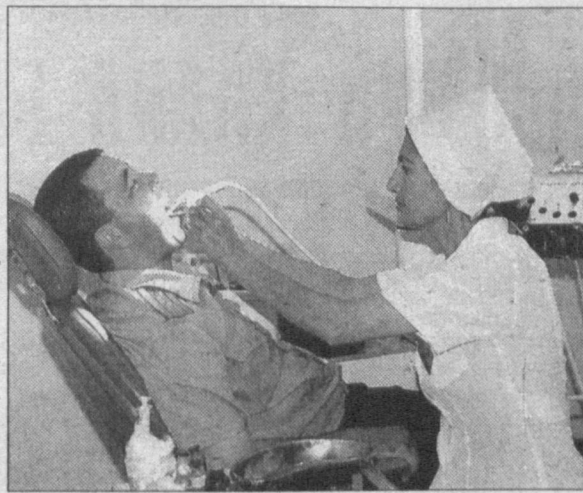
Хоразм вилояти ИИБга қарашли Урганч марказий даволаш – профилактика масканининг ташкил қилинганига эндигина тўрт йил бўлди. Хоразм вилояти ва Қорақалпоғистон республикаси ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари ҳамда уларнинг оила аъзоларига хизмат кўрсатувчи бу шифохонада даволаш, асаб касалликлари, физиотерапия, функционал ташхис ва стоматология бўлимлари ҳамда кенг қўламли лабораториялар мавжуд.

ҚЎЛИ ГУЛ ИНСОНЛАР

– Марказий шифохонада ўттиз беш нафар олий маълумотли шифокор, кўплаб тиббий ҳамшира ва бошқа ходимлар хизмат қиладилар, – дейди вилоят ИИБ тиббиёт хизмати бошлиғи, ички хизмат лейтенанти Р.Сотликов. – Шифокорларимиздан уч нафари олий, тўрт нафари биринчи тоифага эга.

Улардан иккитаси илмий иш устида ишламоқда. Б. Раҳимова, З. Салаев, Г. Салаева, У. Худойберганаева, Қ. Маткаримов, У. Одилов каби шифокорлар, тиббиёт ҳамширалари ўз билим ва тажрибалари билан беморлар ҳамда ҳамкасблари ҳурматини қозонганлар.

– Хоразм вилояти ва Қорақалпоғистон республикасидаги экологик ҳолат ҳаммамизга маълум, – дейди даволаш-профилактика маскани бошлиғи, ички хизмат капитани Ҳ. Шержоновна. – Шуни ҳисобга олиб, соғлигига вақтинча путур етган ҳуқуқ-тартибот хо-

димларининг саломатлигини тиклаш йўлида бор билим ва тажрибамизни аямай, меҳнат қилмоқдамиз. Шифохонамиз замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари, зарур жиҳозлар билан таъминланган. Олтмиш ўринли шифохонанинг ҳар бир палатасида алоҳида ювиниш хоналари мавжуд. Поликлиникамиз санитария-эпидемиология станцияси ходимлари жойларда, шунингдек шифохонамиз санитария ҳолатини доимо назорат қилиб боришяпти.

Ш. ХУДОЙБЕРДИЕВА.

Суратда: I тоифали тиш шифокори Б. Раҳимова иш устида.

«01» хизмати

2002 йилнинг ўтган беш ойи мобайнида вилоятимиз ҳудудида 600 дан зиёд ёнғин содир бўлди. Моддий зарар миқдори бир неча юз минг сўмдан ортиқни ташкил этади. Турли сабабларга кўра юзага келган ушбу ёнғинлар 50 нафар инсоннинг турли даражада жароҳат олиши, 8 нафари бевақт ҳаётдан кўз юмишига олиб келди. Бундан ташқари 400 маротаба ёлгон чақириклар қайд этилди.

ЁЛҒОН ЧАҚИРУВДАН КИМ ЗАРАР КЎРАДИ?

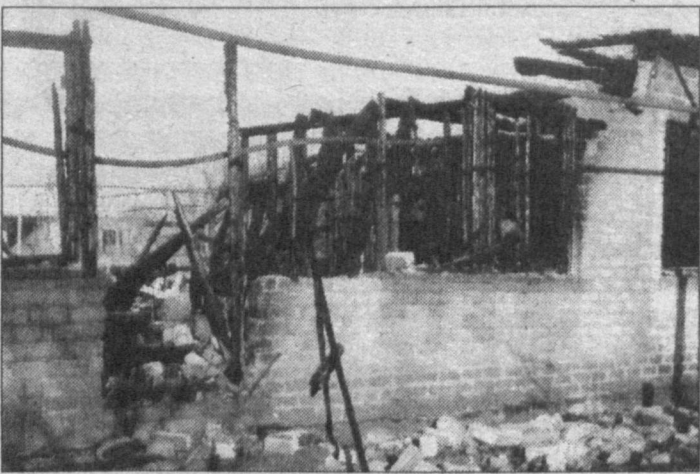
Бу рақамлар кўпми ёки камми? Фараз қилинг, кўшнингиз ёки оила аъзоларингиздан бири ҳазиллашиб, ўт ўчирувчиларнинг хушёрлигини синаш мақсадида «01»га қўнғироқ қилди. Табиийки, ходимлар тезда ёрдамга ошиқдилар.

Тошкент вилоятидаги ўт ўчириш хизматлари ҳудудларга бўлинган. Жанговар гуруҳлар манзилга қисқа вақт ичида етиб бора олади. Айнан шу вақтда бошқа жойда ҳақиқий ёнғин содир бўлса-чи? Бу ёнғинга кўшни ҳудудда жойлашган ўт ўчириш гуруҳи юборилади. Бу эса кўшимча 15-20 дақиқани

йўқотиш демакдир. Ёнғин содир бўлганда дақиқа эмас, ҳар бир сония муҳим роль ўйнайди. Бу эса ўз навбатида ёнғин чиққан хонадонда инсонлар ҳаёти хавф остида қолишига сабаб бўлади. Шунингдек, ўт ўчириш автомобилларининг муддатидан илгари яроқсиз ҳолга келиши, ортиқча ёқилғи-мойлаш маҳсулотлари сарфланишига олиб келади.

Фарзандларимиз ва яқинларимизнинг ёнғин хавфсизлиги хизматига заруратсиз ва беҳуда қўнғироқ қилишларига йўл қўймайлик!

Х. ТИЛЛАБОЕВ,
ички хизмат подполковниги.

Йўл-патруль хизмати ҳаётдан

АШЁВИЙ ДАЛИЛ БИЛАН УШЛАНДИ

Урганч тумани ҳудудида велосипедда кетаётган кишини «Москвич» русумли автомашина уриб юбориб, воқеа жойидан қочиб кетганлиги ҳақидаги хабар вилоятдаги барча йўл-патруль хизмати ходимларига етказилди.

Автохалокат юзасидан тузилган тезкор гуруҳ зудлик билан ишга киришди. Хоразм вилояти ИИБ йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармаси ЙПХ инспектори, милиция кичик сержанти Файрат Уринов тезкор маълумотни олгач, Хонқа туманидаги «Олтин соҳил» ҳамда Навоий номли ширкат хўжалиги ҳудудини назорат қила бошлади. Кечки соат 18.30 лар чамаси Навоий номли ширкат хўжалиги ҳудудидан ўтувчи йўлда кетаётган «Москвич-2141» русумли автомашина эътиборини тортди. У дарҳол автомашинани тўхтатишни буюрди. Аммо ҳайдовчи инспекторнинг ишорасига эътибор бермасдан ҳаракатни давом эттирди. Лекин узоқ юрмасдан ўнг томонга бурилиб, тўхтади.

– Хужжатларингиз? – сўради машинасида кетма-кет етиб келган милиция кичик сержанти Файрат Уринов.

Ҳайдовчи хужжатларини инспекторга узатди. Ҳаммаси жойи-

да. Унда нега ҳайдовчи қочмоқчи бўлди? Бу савол Файрат Уриновни ўйлантириб қўйди.

– «Москвич» русумли автомашина йўловчини уриб, қочиб кетган, – деди инспектор хужжатларга яна бир бор кўз ташларкан. – Шунинг учун автомашинангизни кўздан кечиришим керак.

Ҳайдовчи инспекторнинг бу гапидан бир сесканиб тушди.

– Ҳеч қандай йўл транспорти ҳодисаси содир этмаганман. Машинани кўришингиз мумкин, – деди у хавотирланиб.

ЙПХ инспектори машинанинг олдинги қисмини кўздан кечириб, орқа томонига ўтаётганида ҳайдовчи унинг йўлини тўсди.

– Отам билан шошилиб тургандик, бизга руҳсат беринг, – ялинишга ўтди ҳайдовчи.

– Машинангизнинг ташқи кўринишини бир кўздан кечирсам бўлди, кейин кетаверасиз, – деди Ф. Уринов жиддий қиёфада.

БОЛАЖОНЛАР ҚУТҚАРИБ ҚОЛИНДИ

Ангрен шаҳар ИИБ 5-ҳарбийлаштирилган ёнғин хавфсизлиги қисмига шаҳардаги 5/1 даҳа 11-уй 60-хонадонда ёнғин бўлаётгани ҳақида хабар тушди.

Воқеа жойига тезда етиб борган ўт ўчирувчилар биринчи галда ёнғиндан қочиб балконга чиқиб олган ва ёрдам сўраб йиғлаётган 11 ёшли Доно ва 10 ёшли Шокирни қутқардилар. Шу орада етиб келган шифокорлар болаларнинг саломатлигини текшириб, ёнғин уларга ҳеч қандай зарар етказмаганини айтишди. Ёнғин ўчирилди. Офатни баргараф этиш ва болаларни қутқаришда қисмининг катта ўт ўчирувчилари Б. Жўраев, М. Нишонов ва ўт ўчирувчи Ш. Абдуллаевлар фидойилик кўрсатишди.

Д. Саркабоевлар хонадонидан рўй берган бу ёнғин теле-

визордаги қисқа туташув натижасида келиб чиққан. Ота-она назоратидан четда, ёлғиз қолган болалар телевизорни қўйишади. Ундаги носозлик оқибатида қисқа туташув бўлиб, тутаб, ёниб кетади. Бундан қўрққан болалар балконга қочиб чиқадилар. Уларнинг бахтига кўшнилари офатдан огоҳ бўлиб, ўт ўчирувчиларга хабар беришади.

Ҳозир ўқувчиларнинг ёзги таътил кунлари бошланган. Болаларни ёлғиз ва эътиборсиз қолдириш ҳар хил кўнгилсизликларга сабаб бўлишини унутмаслик керак.

Р. СУЛЕЙМАНОВА,
ички хизмат лейтенанти.

Оғусиз дунё сари

ЁШЛАР – ГИЁҲВАНДЛИККА ҚАРШИ

Шаҳрихондаги Ф. Олимов номли ўйингоҳда шаҳар ва туман ҳокимликлари ҳамда туман ИИБнинг ташаббуси билан «Вояга етмаган ёшлар ўртасида ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олиш» ҳамда «Ёшлар ва гиёҳвандликка қарши кураш» мавзусида тадбир ўтказилди.

Тадбирдан мақсад, вояга етмаганлар ва ёшларнинг гиёҳвандлик домига тушишларига йўл қўймаслик, унинг зарарли ва салбий оқибатларини уларга етказиш эди.

Гиёҳвандлик моддаларининг зарарли оқибатларини ёшларга тўла ва ҳар томонлама етказиш мақсадида «оқ ажал» исканжасига тушиб қолганларнинг аянчли аҳволи акс эттирилган суратлар ўйингоҳга ташриф буюрган

ёшларга намойиш қилинди. Тумандаги спорт мактаби ёш спортчилари кўргазмалари чиқишлари билан йиғилганлар олқишига сазовор бўлишди.

Тадбир якунида таниқли қизиқчи А. Акбаров, сўз устаси Ў. Маҳмудов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Озода Нурсаидовалар ўз санъатлари билан йиғилганларни хушнуд этдилар.

Р. ТУРҒУНОВ,
милиция подполковниги.

... Пайшанбадан

пайшанбагача...

ЮЗ ҚЎЙЛИ УЧ

БОЙВАЧЧА

Деҳқонобод туманининг Оқработ ширкат хўжалиги далаларида чўпон жамоа аъзоларининг 119 бош қўйини боқиб юрган эди. Уч нафар босқинчи унинг қўл-оёқларини боғлаб, сурувини ҳайдаб кетишди. Уларнинг қайфияти чоғ, хаёлларида даста-даста пулу чойхона паловлар эди. Юз қўйли уч бойваччанинг ширин хаёлларини изма-из етиб келган милиция ходимлари бўлиб юборишди.

КЎРИҚЛАШ

ХИЗМАТИДАН

ФОЙДАЛАНИНГ!

Ангренлик Х. Тўраева хонадонини марказий кўриқлаш пультага улатган эди. Яқинда бу тадориги жуда қўл келди. Акс ҳолда ўғрилар бор-будини олиб, уйини шип-шийдан қилиб кетиши ҳеч гап эмасди.

Гап шундаки, уй эгаси йўқлигида хонадон ташвиш-огоҳи ишлаб кетди. Бундан хабар топган қўлга олиш гуруҳи зудлик билан етиб келди. Қарашса, ўғри хонадондаги қўлига илинган нарсаларни йиғиштираётган экан.

АМАЛГА ОШМАГАН

АЙИРБОШЛАШ

Избоскан туманида яшовчи, муқаллам судланган Б. Д. ўздан ортиб қолган молини рангли телевизорга айрибошлаётган пайтда қўлга тушди. Ҳурматли газетхон бунинг нимаси ёмон, деб ҳойнаҳой ҳайрон бўлар. Ҳамма бало шундаки, ўша «мол» марихуана эди-да.

ИККАЛАСИ ҲАМ

ЙЎЛОВЧИ

Пойтахтимизнинг Юнусобод туманида навбатдаги тезкор тадбир ўтказилаётган эди. Тошкент ҳалқа йўлида кетаётган «ВАЗ-2101» русумли автомашина тўхтатилди. Йўловчи, 1961 йилда туғилган К. С.нинг юки шубҳали туюлди. Текшириб кўрилганда у ярим килограммдан зиёдроқ героин эканлиги аниқланди.

Сирдарё вилоятининг Мирзачўл туманида ҳам шунга икки томчи сувдек ўхшаш жиноят фош этилди. Дўстлик – Гагарин йўлида «Жигули» автомашинаси тўхтатиб текширилди. Шунда йўловчининг ёнидан ярим килограмм героин топилди.

КОЧОҚ

МОТОЦИКЛЧИ

Денов туманилик 34 ёшли Ш. И. мотоциклда кетаётиб бирорни уриб юборди. У тўхтаб, жабрийдага ёрдам бериш ўрнига воқеа жойидан «куён» бўлди. Йўловчи эса касалхонага кеч олиб келинганлиги туфайли ҳаётдан кўз юмди. Қочоқ мотоциклчини ички ишлар ходимлари қўлга туширишди.

И. МИНАВАРОВ,
милиция майори.

Х. ЖАББОРОВ.

UCHINCHII «Посиња» gazetasi

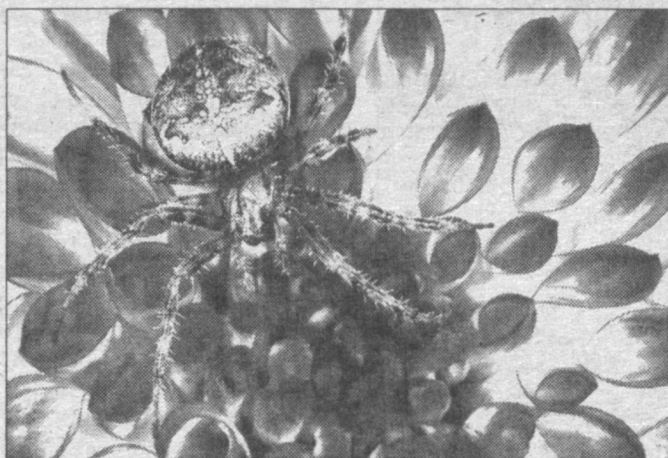
gazetasining ilovasi

+ TV OLAM

TANIQLI KISHILAR BILAN UCHRASHUV,
HAJVIYA, XANDALAR, KROSSVORD,
SKANVORD, MUNAJJIMLAR BASHORATI,
HAYRATOMUZ VOQEALAR, INTERNET XABARLARI

ҚОТИЛ ЎСИМЛИКЛАР

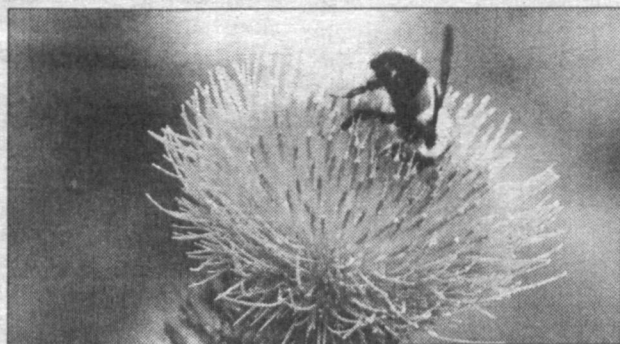
Ана шундай ўсимликлар борлиги бугунги кунда олимларга маълум. Фақат уларнинг қандай "тафаккур юритиши" сирлигича қолмоқда. Тирик жонзотлар билан озикланувчи гиёҳлар тадқиқотчиларнинг тасдиқлашича, "ўлжа"-ни кутиб ўтирмай, ўзлари ҳам фаол ҳаракат қилишлари мумкин экан. Франкфурт университети олимлари тирик жонзот билан озикланувчи ўсимликларнинг феъл-атворини ўрганиш давомида ана шундай хулосага келдилар.

Ўсимлик "тузоқ"дан ва ички қисмдан иборат бўлиб, ҳашаротлар шу жойга тушиб қолади ва бу ерда ўсимлик ишлаб чиқарган махсус кимёвий моддалар уларни ҳазм қилиб юборади. Умуман олганда, бундай тоифадаги ўсимликлар ўлжаларини саралаб ўтирмайдилар. Бироқ биз тилга олган гиёҳларнинг зуваласи, афтидан алоҳида "хамиртуришдан ясалган" кўринади. Улар "ўлжа"ни (фақат жуда катта миқдордаги қирчумолини) жалб этиш учун оқ толачалардан иборат пўпақлардан фойдаланишади. Одатда, жонли мавжудотлар билан озикланувчи ўсимликлар ўзларига ҳашаротларни кам жалб этадилар, аммо теварак-атрофга

қирчумолилар ёйилганида, ҳар бир ўсимликда минглаб жониворлар кўзга ташланади. Шуниси эътиборга сазоворки, қирчумолилар битта оилага мансуб бўлиб, уларнинг ҳаммаси ҳам бир вақтда тузоққа илинганлар. Шунингдек, олимлар яна бир ҳодисага эътиборни қаратдилар: керакли миқдорда қирчумолиларни "тузоққа туширган" ўсимликлардан бошқаларининг "асир олувчи" барглари оқ толачалар билан қопланган экан.

Тадқиқотчилар қирчумолилар колонияси яқинига иккита бир хил ўсимликни жойлаштирдилар, фақат улардан бири оқ толачалар билан қопланган, иккинчилариники эса олиб ташланганди. Чумолилардан бири оқ толачали ўсимлик баргини кўрдида, ўзининг тўдасига қайтиб, топилма хусусида шерикларига "хабар" берди. Шундан сўнг ҳисобсиз қирчумолилар ўсимлик томонга интилди, унинг баргида тойиб кетиб, овқатни ҳазм этишга кўмаклашувчи суюқлик билан тўлдирилган "тузоқ"қа тушиб қолдилар. Эътиборга сазовор жойи шундаки, ҳар дақиқада 22 та "ўлжа" "тузоқ"қа тушиб, гиёҳнинг мўл-кўл "зиёфат уюштиришига" сабаб бўлдилар. Ўсимликнинг нафси қонгач, у оқ толачалар ўстиришни бас қилди.

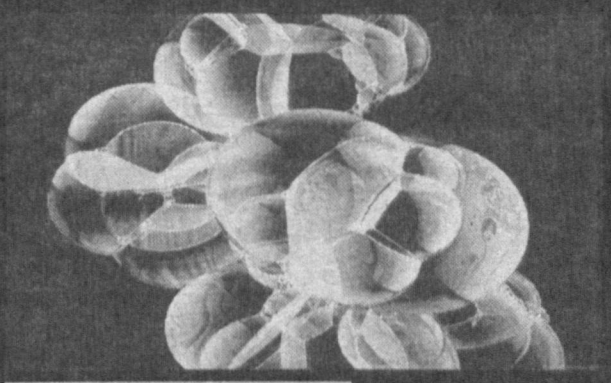
ОГРИҚ ВА УМР МУДДАТИ СИРЛАРИ ОШКОР БЎЛДИ

АҚШдаги Жон Хопкинс номидаги университет олимлари инсон қанча муддат ҳаёт кечиришига жавоб берадиган генларни топишга муваффақ бўлдилар. У қадимги юнонларнинг тақдир илоҳаси – Клото¹ номи билан аталди. Олимлар турли этник гуруҳларга мансуб бўлган икки мингта материални ўрганиб чиқдилар. Дикқатга сазовор жойи шундаки, ҳам кекса кишилар, ҳам янги туғилган болалар тадқиқ қилинди. Ушбу кашфиётнинг натижалари куйидагича яқунланди.

Клото генининг икки муайян нусхаси болалар ўртасида 65 ёшдан катта ёшдаги одамларга нисбатан икки баравар кўпроқ учраётган экан. Олимларнинг фикрича, даҳшатли генининг икки нусхасига эга одамларнинг бир нусхасига эга ёхуд умуман эга бўлмаганларга қараганда эртароқ вафот этар эканлар. Олимларнинг ҳисоб-китобларича, кичкина болаларнинг уч фоизи Клото генининг икки нусхасига эга бўлгани ҳолда, ер юзи аҳолисининг чорак қисми биттадан ана шундай нусхага эгадир. Уларнинг гени, гуруҳларнинг бирида кузатилганига кўра, умрни узайтириш қобилиятига моликдир. Тадқиқот муаллифларидан бирининг сўзларига қараганда, ҳали кўшимча тадқиқотлар олиб борилади, бироқ ҳозирроқ мазкур тадқиқотнинг аҳамияти ва инсон умрини узайтириш бо-

расида изланишлар бошлаш хусусида гапириш мумкин.

Фанда яна битта муҳим одим ташланди. Олимлар кучли огриққа жавобгар бўлган оксил моддасини кашф этдилар. Бу кашфиёт вақти келиб, саратон касалликлари, сурункали ревматизм (бод) ва бошқа касалликлардан азоб чекаётган беморлар учун огриқни босувчи дори-дармонлар яратишда кўл келади. Бу оксил сичқонларда синаб кўрилди. Олимлар уларнинг мутлақо нормал ҳолатда қолишларига, бироқ унча-мунча огриқни писанд қилмасликларига гувоҳ бўлишди. Гарчи огриқларнинг турлари ҳаддан ташқари кўп бўлса-да, афтидан, DREAM уларнинг ҳар қандай турларига самарали таъсир кўрсатадиган кўринади. Айни пайтда, огриқ яшаш учун кураш жараёнида керакли унсур эканлигини қайд этмоғимиз керак. Негаки у инсоннинг қайноқ сувда куйиши, ўткир тиг билан баданини кесишининг олдини олади. "Бу ҳали масаланинг ибтидосидир, – демокдалар олимлар, – агар биз DREAMни ўзгартира олсак, огриқни ҳам ўзгартиришни ўрганиб оламиз".

¹ Қадимги юнон мифологиясида айтилишича, Зевс ва Фемиданинг учта кизи тақдир илоҳалари бўлган. Клото ҳаёт ипини тўкиган, Лахесис тақдирни тақсимлаган, Атропа эса керакли дақиқада ҳаёт ипини узган.

ИБТИДОЙ ОДАМЛАР САҚИЧ ЧАЙНАГАНМИ?

Немис археологларининг фикрича, ибтидоий одамлар фойдаланган ёпишқоқ модда, эхтимол, дунёдаги биринчи сақичдир.

АҚШ олимлари бундан 80 минг йил аввал яшнаб турган қайиннинг қолдиқларини текшириб кўрар эканлар, ўша қадимги замонларда гиёҳлар ўзидан қатронга ўхшаш, таъми... дудланган ветчина колбасасини эслатувчи модда ишлаб чиқарганлигига ишонч ҳосил қилдилар. Германияда ўтказилган археологик қазилмалар чоғида олимлар ердан қавлаб олинган одам скелети қолдиқлари тишида ана шундай моддани топдилар. Шундан кейинги тадқиқотларнинг кўрсатишича, бундай моддалар илк палеолит даврида яшаган аждодларимизнинг қахру газабини пасайтиришда ва огриққа қарши курашда жуда кўл келган экан. Неандерталлар

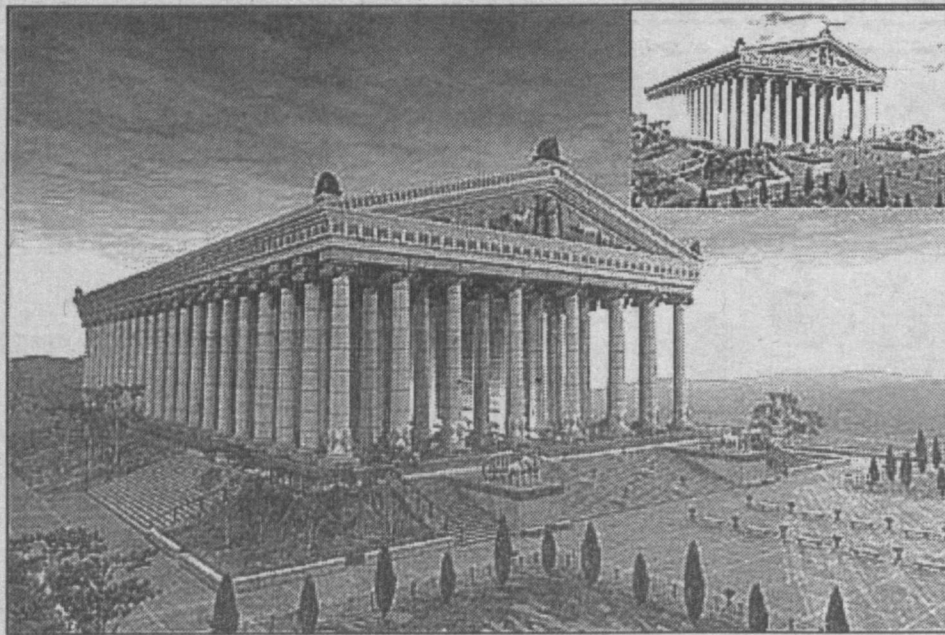
ёпишқоқ моддага эга бўлгани учун, афтидан, қайин дарахтининг танасидан олинган мумни узок вақт чайнаб юришган. Шундан сўнг ундан ўткир учли суяқларни таёқчаларга ёпиштириш учун фойдаланганлар. Олимларнинг таъкидлашича, ушбу таёқчалар тишларда қолган овқат қолдиқларини тозалашда асқотган. Бу тахмин, ўз навбатида, олимларнинг неандерталлар ҳозирги одамлар билан таққосланганда айни юксак даражадаги техник билимга ҳамда материалларга ишлов бериш иқтидорига эга бўлганлиги ҳақидаги фикрини тасдиқлайди.

Нью-Йорк давлат университети антропологлари эса абстракт (мавҳум) санъатнинг қадимги намунасини топишга муваффақ бўлдилар. Улар оҳранинг темир рудаси шакллари билан бирининг геометрик нақшу ниғорлар билан қопланган икки бўлагини қўлга киритишди. Ушбу кашфиёт Жанубий Африканинг шарқий соҳилларида олиб борилган қазилмалар чоғида амалга оширилди. Мазкур бадиий асарларнинг ёши 70 минг йилга тенг бўлиб чиқди, бу эса Франция горларида топилган ва шу чоққача энг қадимги деб ҳисобланган топилмалардан 35 минг йил кўхнароқдир. Афтидан, мазкур тасвирлар қандайдир рамзларни билдиради, бироқ улар айнан нимани англатиши номаълумлигича қолмоқда. Янги топилмалар инсон ҳозирги қиёфасига бундан 40 минг йил илгари эмас, анча аввалроқ қирган деган фикрини олға суради.

Хориж матбуоти материаллари асосида тайёрланди.

АРТЕМИДА ИБОДАТХОНАСИ

Артемида (Артемисион) ибодатхонаси эрамиздан аввалги еттинчи юз йилликка тааллуқли бўлса-да, бино эрамиздан аввалги 550 йилда бунёд этилган. Қурилишни қирол Лидиан Кросус маблағ билан таъминлаган, лойиҳа эса грек меъмори Персифон томонидан яратилган. Иншоот Фидий, Поликлетис, Кресилус, Фрадмон каби ҳайкалтарошлар ижодига мансуб бронза ҳайкаллар билан безатилган.

Ибодатхона Эфесда, ҳозирда Туркия худудига қириб қолган. Ушундан қириб қолган қирол Лидиан Кросус маблағ билан таъминлаган, лойиҳа эса грек меъмори Персифон томонидан яратилган. Иншоот Фидий, Поликлетис, Кресилус, Фрадмон каби ҳайкалтарошлар ижодига мансуб бронза ҳайкаллар билан безатилган.

усулда бунёд этилган. Тез-тез содир бўлиб турадиган ер силкинишлари ва ёнғинлардан сақланиш мақсадида ибодатхона учун ботқоқликдан жой танланган. Меъмор Херсифроннинг фикрича, ботқоқликдаги юмшоқ замин силкинган пайтда амартизатор вазифасини бажарган. Тошдан қурилган бу улкан бино чўки-

шининг олдини олиш мақсадида пойдевор ётқириш учун қавланган чуқур ёғочли кўмир ва жун аралашмаси билан тўлдирилган.

Ибодатхонадан бозор ва диний муассаса сифатида фойдаланганлар. Зиёратгоҳга узоқ вақт савдогарлар, сайёҳлар, хунармандлар ва қироллар илоҳга аталган совға-са-

ломлар билан ташриф буюришган. Қамаллардан бирида Эфес аҳолиси ибодатхонадан шаҳаргача арқон тортиб, бу билан уни дахлсиз даргоҳга айлантиришади. Артемисион шу даражада шуҳрат қозонган эдики, бу ерга ўз маблағларини қўйиш мақсадида греклар юртининг барча бурчакларидан одамлар келарди.

Форсга юриш олдидан маъбуда сақланиши учун катта миқдорда пул ажратган Суқротнинг шогирди, машҳур тарихчи Ксенофонт у ердан қайтгач, Артемидага миннатдорчилик белгиси сифатида Элидаги Скиллунте шаҳарчасида худди Эфесдагига ўхшаш, фақат кичик ўлчамли ибодатхона қурди.

Эрамиздан аввалги 356 йил 21 июль куни Кичик Осиёдаги грекларнинг асосий сигинадиган жойи — Артемида ибодатхонасига ўт қўйилди. Бундай пасткашликка ҳар қандай йўл билан бўлса-да шуҳрат қозонишга аҳд қилган эфеслик Герострат қўл урди. У ўша даврнинг мўъжизаларидан бирини йўқ қилиш билан тарихдан қолдиришга умид боғлаган эди. Аммо одамлар Геростратни батамом унутиб юборишга қарор қилишди ва бу ҳақдаги маълумотлар қадимги грек тарихчиси Феопомн (эра-

миздан аввалги тўртинчи аср) ёзувларидагина сақланиб қолди.

Кейинчалик Артемисион Осиёнинг бўлажак истилочиси Искандар Зулқарнайн дунёга келган кунда ёниб кетган, деган ривоят пайдо бўлди. Вақт ўтиши билан римлик тарихчи Плутарх “маъбуда ибодатхонани сақлаб қолиш учун Искандарни дунёга келтириш билан банд эди”, деб ёзди. Орандан 25 йил ўтиб Искандар ушбу шаҳарга кириб келгач, ибодатхонани қайта тиклашга қарор қилди. Ишларга унинг меъмори Дейнократ раҳбарлик қилар экан, бинонинг дастлабки ҳолатини сақлаб қолган ҳолда уни янада баландроқ асосда бунёд этди.

Янги ибодатхона барча жиҳатлари билан аввалгисига ўхшаб кетарди, лекин ўлчамлари каттароқ эди. Баландлиги 100, эни эса 50 метрни ташкил этарди. Бинога безак беришга ўша даврнинг энг донғи кетган усталари ҳисса қўшишди. Кўплаб устунлардаги кўзни қамаштирувчи бўртма нақшларни ҳайкалтарош Скопас, хоналардаги ҳайкалларни эса Пракситель яратди. Девордаги санъат асарлари орасида рассом Апеллес мўйқаламига мансуб, Зевс қиёфасида қўлида

чақмоқ ушлаб турган Искандар Зулқарнайннинг сурати яққол ажралиб турарди. Маъбуда ҳайкали зиёратгоҳ марказига ўрнатилгани ҳақида далиллар йўқ, аммо бунини инкор этиб ҳам бўлмайди. Талайгина бадавлат римликлар ибодатхонага олтин ва қумуш ҳайкаллар тортиқ этишганди.

Эрамизнинг 263 йилида Кичик Осиёга бостириб қирган қадимги герман қабилаларидан бири — готлар шаҳар ва Артемисиондаги бойликлар ҳақида хабар топиб, ибодатхонани талашди. Кейинги зарба 391 йили Буюк Феодосия I даврида Рим салтанатида мажусийлар сигинишининг тақиқлаб қўйилиши бўлди. Бироқ Артемидада топиниш икки аср, яъни ер қимирлагандан сўнг бу жойга эътибор берилмай қолгунга қадар давом этди.

1869 йили инглиз археологи Ж. Т. Вуд томонидан бошланган қазишмалар натижасида бир пайтлар бино қад кўтарган деб тахмин қилинган жойда иншоотнинг таянч плитаси ва ибодатхонага тортиқ қилинган совғалар топилди. Артемисион устунларидаги машҳур нақшлар айти пайтда Англиядаги музей (Лондон)да сақланмоқда.

С. ШОДИЕВ тайёрлади.

РИШТОННИНГ БАДИЙ СОПОЛ БУЮМЛАРИ

Риштон шаҳри қадимдан Ўрта Осиёда ўз куллар билан шуҳрат қозонган. Ривоятларга қараганда, у 800 йилдан кўпроқ вақтдан буён мавжуддир. Кулолчилик хунарининг ривожланишига шаҳарда яхши, сифатли қизғиш тупроқ ва табиий бўёқлар — минераллар ҳамда тоғ ўт-ўланларининг мавжудлиги ёрдам берган. Кўпгина оилаларда ҳозир ҳам хумдонлар борлиги бу касбнинг авлоддан-авлодга ўтиб келганлигидан далолат беради.

Риштон кулолчилиги ишлаб чиқариш ривожининг барча босқичлари — хонаки кулолчилик дастгоҳидан то давлат sanoat корхонасигача бўлган йўлни босиб ўтди.

Ҳозирги Риштон сопол буюмлари учун наботот ва натюрморт мавзусидаги мураккаб нақшларни сирлаб қоплаш хосдир. Бу нақшлар эркин рангтасвир усулида мўйқалам билан бажарилади. Ранглар ичида ҳаворанг ва феруза рангларни оқ рангга қориштириб ишлатишдан кўпроқ фойдаланилади. Буюмлар нақшининг нафислиги, рангтасвири ҳамда кўркемлиги билан ҳам ажралиб туради. Технологиясининг такомиллаштирилгани ва нақши ўзига хослиги туфайли Риштоннинг сирланган сопол

идишлари жаҳонда катта шуҳрат қозонди. Технология соҳасидаги тажрибали ҳамда янги-янги безакларни кашф этувчилардан Ўзбекистон халқ рассоми, Давлат мукофоти совриндори Иброҳимжон Комиловнинг номини биринчи бўлиб тилга олиш мумкин. У ва шогирдлари А. Йўлдо-

шев, Ш. Юсупов, шунингдек Х. Сатторов ва Б. Нишонов сингари усталар туфайли Риштон кулолчилигининг шон-шуҳрати янада юқори чўққиларга кўтарилди.

Моҳир усталарнинг ишларини кулолчиликнинг янги авлоди давом эттирмоқда.

Риштон сопол буюмлари Ироқ, Эрон, Миср, Афғонистон, Польша, Германия, Бельгия, Швеция, Чехия, Англия, Франция, АҚШда бўлиб ўтган халқаро кўргазма ва ярмаркаларда намоиш қилинган.

М. КИМСАНБОВ тайёрлади.

Суратда: уста Холматжон Қамбаров ўғли Иномжон билан.

М. САРИМСОҚОВ олган сурат.

БИР ЧИМДИМ КУЛГУ

— Менинг акам овни жондилдан севади. Ўтган йили у Африкага саёҳатга бориб, йўлбарс овига чиқибди.

— Хўш, унга омад кулиб

боқибдими?

— Ҳа, бахтига ов пайтида бирорта ҳам йўлбарсни учратмабди.

— Ойижон, дадам қанилар? — сўради Асқар.

— Ичкари уйда телевизорда футбол бўйича жаҳон чемпионатини кўряптилар.

— Унда кундалигимга имзо қўйдириб олсам бўларкан-да.

Циркда ёнма-ён ўтирган аёл беш ёшлар чамасидаги боладан сўради:

— Циркка ёлғиз ўзинг келдингми, ўғлим? Билетни сенга ким олиб берди? Ўзинг олдингми?

— Йўқ, — хотиржам жавоб берди бола. — Дадам сотиб олганлар.

— Дадангининг ўзлари қаердалар? — ажабланди аёл.

— Уйда... билетни қидиряптилар...

— Бувижон, одам сабзи еса кўзни равшан қилади, дейишади. Шу тўғрими?

— Тўғри, сўзимнинг исботи учун қуёнларни эслаш кифоя. Қуёнларни ҳеч кўзойнак таққанини кўрганмисан?

Ўқитувчи ўқувчидан сўради:

— Биздан Африка узоқми ёки ой?

— Албатта, Африка-да, — деди ўқувчи.

— Нега? — ажабланди ўқитувчи.

— Чунки Ойни кўриш мумкин, бироқ Африкани кўриб бўлмайди.

ЧОРШАНБА, 19

ЎзТВ - I

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот"...

ЎзТВ - II

12.00 Кўрсатувлар дастури. 12.05 "Мультмоша"...

17.55, 19.10, 22.10 "Экспресс" телегазетаси. 18.15 Болалар экран...

ОРТ

5.00 Телеканал "Доброе утро". 8.00 Новости...

РТР

2.50 - 6.00 УТРО НА РТР. 2.50, 3.50, 4.50, 5.50 ВЕСТИ - МОСКВА...

7.00 Телеканал "Вечный зов". 8.00 ВЕСТИ. 8.20 Ю. Соломин и В. Заманский в детективе...

ТВ 3

9.00 "Победоносный голос верующего". 9.30 Худ. фильм "ЦЕНА НЕВИНОСТИ"...

АСТ

Профилактика на телеканале "АСТ" с 7.00 до 19.00. 19.00 Крестьянская застава...

НТВ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30 "СЕГОДНЯ". 5.05 - 7.35 УТРО НА НТВ...

REN TV

7.00 Музыкальный канал. 8.30 "Успех". Ток-шоу К. Лариной...

ПАЙШАНБА, 20

ЎзТВ - I

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот"...

ЎзТВ - II

12.00 Кўрсатувлар дастури. 12.05 "Давр". Ахборот дастури...

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТТВда сериал "Официна баридан чиққан фирбирлар"...

ОРТ

5.00 Телеканал "Доброе утро". 8.00 Новости. 8.15 "Семейные узы"...

РТР

2.50 - 6.00 УТРО НА РТР. 2.50, 3.50, 4.50, 5.50 ВЕСТИ - МОСКВА...

7.00 Телеканал "Вечный зов". 8.00 ВЕСТИ. 8.20 В. Степанов, О. Машная и А. Ургант...

ТВ 3

9.00 "Победоносный голос верующего". 9.30 Худ. фильм "СОФЬЯ ПЕТРОВНА"...

АСТ

7.00 Мультсериал "Суперкинг". 7.30 "ЖИЗНЬ КЛИМА САМГИНА"...

НТВ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30 "СЕГОДНЯ". 5.05 - 7.50 УТРО НА НТВ...

АСТ

7.00 Мультсериал "Суперкинг". 7.30 "ЖИЗНЬ КЛИМА САМГИНА"...

ПАЙШАНБА, 20

ЎзТВ - I

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот"...

ЎзТВ - II

12.00 Кўрсатувлар дастури. 12.05 "Давр". Ахборот дастури...

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТТВда сериал "Официна баридан чиққан фирбирлар"...

ОРТ

5.00 Телеканал "Доброе утро". 8.00 Новости. 8.15 "Семейные узы"...

7.00 Телеканал "Вечный зов". 8.00 ВЕСТИ. 8.20 В. Степанов, О. Машная и А. Ургант...

ТВ 3

9.00 "Победоносный голос верующего". 9.30 Худ. фильм "СОФЬЯ ПЕТРОВНА"...

10.30 "24". Информационная программа. 10.45 "Кино": "ОДНА-ЕДИНСТВЕННАЯ..."

12.25 "Глобальные новости" П. Глобы. 12.30 Комедия "ИДЕАЛЬНЫЙ МУЖЧИНА"...

ТНТ

6.00 Сериал "ВЛАСТЬ ЖЕЛАННЯ". 7.00 Мультсериал "Кэнди-Кэнди"...

7.00 Информационно-разлекательный канал "Настроение". 9.50 Газетный дождь...

REN TV

7.00 Музыкальный канал. 8.30 "Успех". Ток-шоу К. Лариной...

17.00 Сериал "ЛУС-МАРИЯ". 18.00 "Скрытой камерой". 18.30 Из жизни женщины...

ТНТ

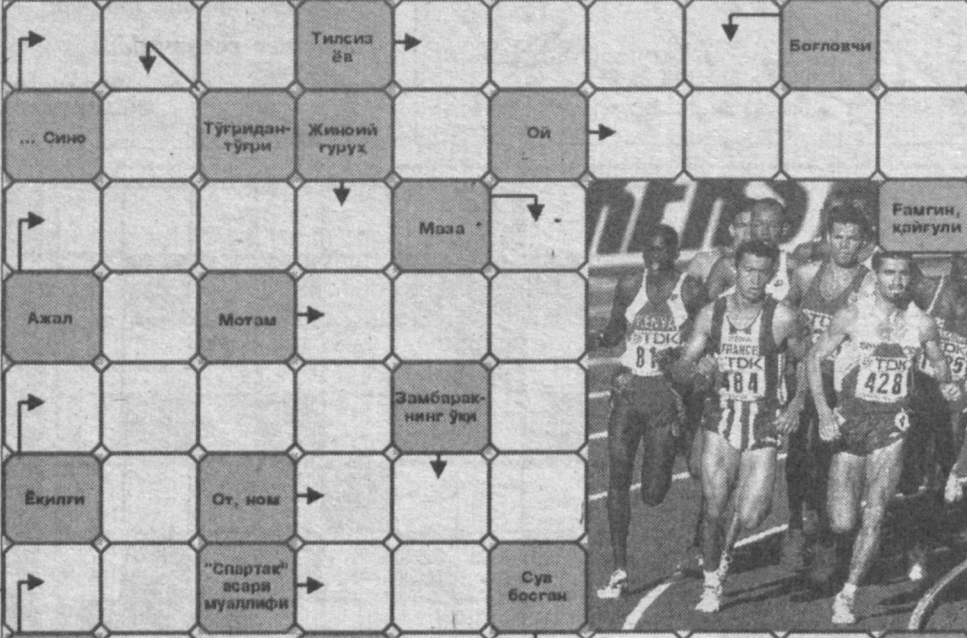
6.00 Сериал "ВЛАСТЬ ЖЕЛАННЯ". 7.00 Мультсериал "Кэнди-Кэнди"...

7.00 Информационно-разлекательный канал "Настроение". 9.50 Газетный дождь...

ТНТ

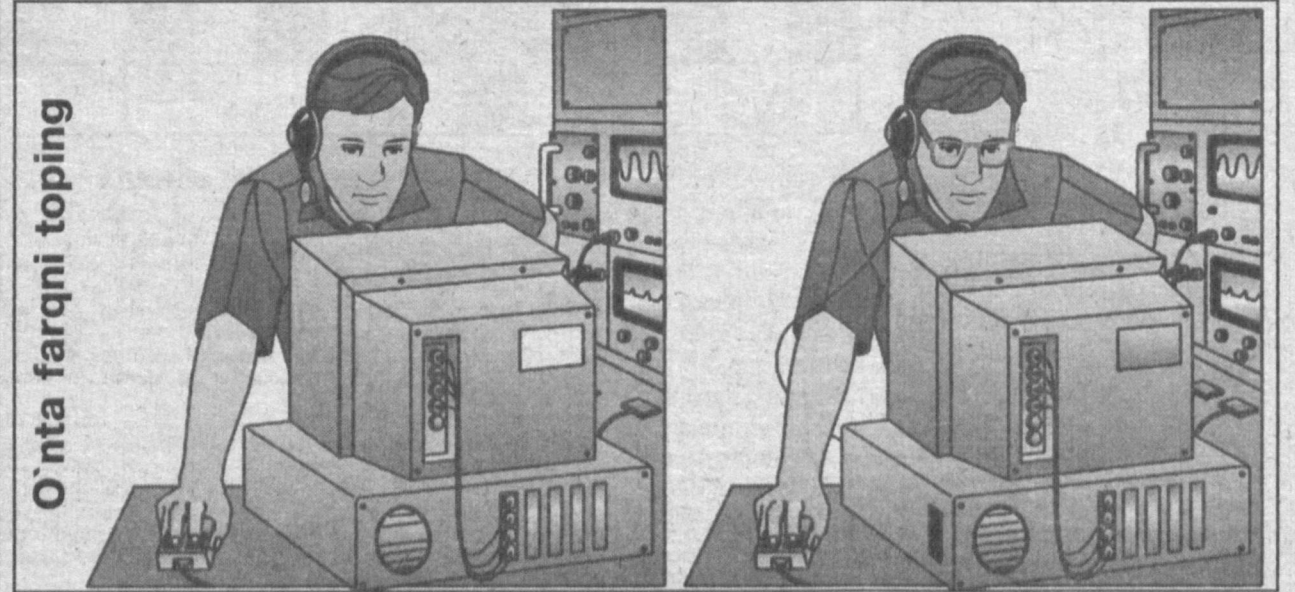
6.00 Сериал "ВЛАСТЬ ЖЕЛАННЯ". 7.00 Мультсериал "Кэнди-Кэнди"...

7.00 Информационно-разлекательный канал "Настроение". 9.50 Газетный дождь...

A crossword puzzle grid with various words and phrases. Some words are already filled in, while others are represented by empty squares. The words include:

- Машина
- Насихат
- Биринчи оёя (Илжия)
- Юрт, диёр
- Хасан-Хусан, Фотима-Зухра
- 100 йил
- ...ели
- Лампочканинг "аждади"
- Аста-секин
- Мушак
- Поезднинг бир қисми
- Канизак
- Гийҳхандлик моддаси
- Қокку куш қўшиғи
- Қундузги ёки кечки
- Гинокудурат
- Отнинг "гази"
- Футболчи, курашчи, енгил атлетикачи
- Меҳнат
- Қусғуннинг ояқоти
- Ака-укаларнинг хотини
- Ижод маҳсули
- Арак
- Илоннинг тили
- Богловчи
- Рамазон ойи
- Зулфия
- Шоколад асоси
- Дурадгор усқунаси
- Халта
- Саҳна асар
- Тилсиз ёв
- Тўғридан-тўғри
- Жиний гуруҳ
- Ой
- Меза
- Фамгин, қойғули
- Ажал
- Мотам
- Замбаракнинг ўқи
- Мева
- Патрон
- Орқанинг ақси
- Шайл, тахлит
- 100 см
- Кичик зарра
- Еқилғи
- От, ном
- "Спартак" асар мураллифи
- Сув босган
- Идишнинг тағидаги ояқот қолдиғи
- Или-фан ва санъат соҳаларида қўйилган хизматлар учун берилган унвон
- Удум
- Номус
- Париж аэропорти
- Брюс ...
- Зотли араб оти
- Ном
- Қул учида
- Эмаг, акушерка
- Уйнинг усти
- "Қароқчилар" ичимлиғи
- Мир, Саид
- Ибо
- Дангос қамок-қониси
- Саҳифа
- Совиши қийин таом
- Чили дарёси
- Жасур
- Ичра, орасида
- Ишланмаган гуруч
- Ишон
- Елка
- Маърифат
- Харбий бўлини
- Хол-аҳвол сурагани бормок
- Белги, нишон
- "Ўлик" юлдуз
- Нон асоси
- Асалхўр жонивор
- "Ингичка"
- Эркаклар исми (арм.)
- У...
- Шойи
- Бирга
- Тўтиқуш тури
- Қабих
- Курсатиш олмоши
- Словян миллати
- Қароқчи
- Ваъда
- Уят, ифбат
- Ота
- Шамойил
- Қарашма

Бизнинг суҳбат

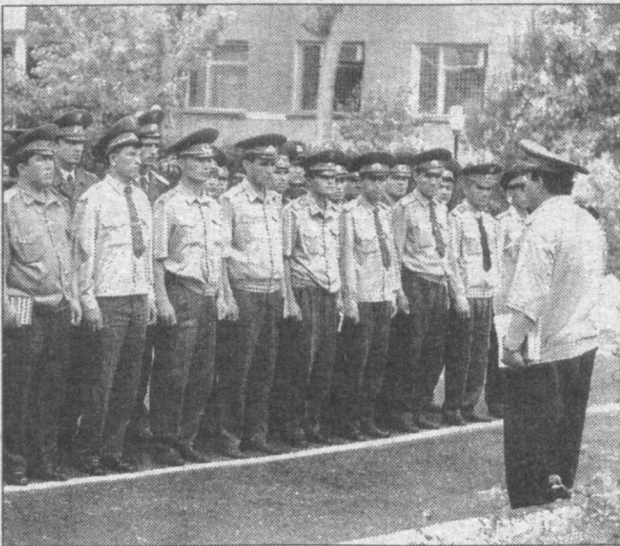
Марғилонда қўриқлаш объектлари сони йилдан-йилга ортиб бормоқда. Шаҳар ИИБ ҳузурдаги қўриқлаш бўлими бошлиғи, милиция майори Фанижон Сойибна-

Бизда хизмат интизомини бузган ходим йўқ. Ўзим катта офицерлар ахлоқ-одоб ва интизом судининг раисиман. Суд аъзоларини хизмат интизомини текширишга

лар, тадбирлар ўтказиб турилади. Вақти-вақти билан шаҳар телевидениеси орқали ҳам тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борамиз.

Ташкилотимизнинг ўз анъаналари бор. Туғилган

ИЗЛАГАН ИМКОНИЯТ ТОПАДИ

кунлар, пенсияга кузатишлар ва бошқа қувончли тадбирларни биргаликда ўтказамиз. Бир ходимимиз хизмат вазифасини ўташ чоғида ҳалок бўлиб, 2 фарзанди етим қолган. Бу оиладан ҳам доимо хабар олиб турамыз.

Жамоамиз аҳил. Қўриқлаш объектлари раҳбарлари билан муносабатларимиз ўзаро ҳурматга асосланган. Шартномалар вақтида келишиб олинади. Шаҳар ИИБга жамоат тартибини сақлашда доим ёрдам бериб келамиз. Айниқса, ҳар пайшанба, якшанба кунлари Қумтепа саноат бозорига иш қизғин бўлади. 7 нафар ходимимиз бозор маъмурияти билан тузилган шартномага асосан шу ерда фаолият кўрсатади.

Яқинда ходимимиз Н. Мўйдинов бозорга келган харидорга тегишли бўлган "Дамас"нинг эшигини сим билан очиб, у ердан ДЭУ магнитофонини ўғирлаб, қочиб кетган кимсани ушлади. Милиция сержанти Б. Абидов эса Янги Марғилондаги 200 минг сўмлик тахта ўғирлигини фош қилди. Албатта, ўз хизмат вазифаларини сидқидилдан адо этаётган ходимларимизни вақтида тақдирлаб бораёмиз.

Суҳбатдош
М. КИМСАНБОВ.

заров бунни қуйидагича изоҳлади:

— Аввало, мақтаниш эмас-ку, менинг шу соҳада ишлаётганимга роп-роса 24 йил бўлди. Кейинги 20 йил ичида ходимларимиз қўриқлаётган иншоотлардан биронтасида ўғирликка мутлақо йўл қўйилгани йўқ. Ҳозирги кунда юздан зиёд объект бизнинг хизматдан фойдаланади. Хўжалик ҳисобидаги ташкилот бўлганлигимиз учун пенсия, солиқ, соғлом авлод каби фондларга ҳам пул ўтказиб турамыз. Бу ташкилотларга йиллик тўловни йил бошидаёқ тўлаб қўйганмиз. Газ, сув, телефон сингари коммунал хизмат идораларидан ҳам қарзимиз йўқ.

жалб этиб тураман. Бу билан текширувчининг ҳам, ходимнинг ҳам масъулияти ортади. Талабчанликдан бўлса керак, техникаларимиз ҳар доим соз ҳолатда бўлади. "Тисо" ва "Жигули" русумли тўртта хизмат машиналаримиз бор. Ёқилги фондиди ҳам тежаб-тергашга катта эътибор бераман. Фақат бевосита хизмат заруриятдан транспортни ишлатамыз. Афсуски, баъзи ташкилотларда соқчиларнинг ухлаб қолиши ёхуд хизмат вазифасига кирмайдиган иш билан машғул бўлиш ҳоллари учраб туради. Бундай ҳолларда зарурий ҳужжатлар тузиб, ўша ташкилот раҳбарига маълум қиламиз. Сергаклик, хушёрлик бўйича машғул-

ЯНГИ СПОРТ ИНШООТИ

Ички хизмат подполковниги М. Абдуллаев раҳбарлик қилаётган жазони ижро этиш муассасаси ходимларининг саъй-ҳаракати билан янги спорт ва соғломлаштириш иншооти қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Мажмуада ёпиқ теннис корти, тир, қўл түпи, футбол, волейбол, баскетбол майдонлари, турли тренажёрлар бор.

Иншоот нафақат муассаса шахсий таркиби, балки маҳаллий ёшларга ҳам хизмат қилади. Унинг очилиш маросимига фахрийлар, болалар таклиф қилинди. Ўйингоҳларда намойиш этилган кўргазмали чиқишлар, дастлабки спорт мусобақалари йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Тантанали маросим сўнггида фахрийларга Қарияларни қадрлаш йили муносабати билан совға-саломлар ула-

шилди. Муассаса раҳбари М. Абдуллаев спорт иншоотини бунёд этишда кўмаклашган барча корхона ва ташкилотларга миннатдорчилик билдирди.

Ф. БОЗОРОВ.

Суратда: спорт иншоотининг очилиш маросимидан лавҳа.

Милиция сержанти Маҳбуба Мамашарипова Сирдарё вилояти ИИБ молия-иқтисод бўлимида инспектор вазифасида хизмат қилиш билан бирга ИИБ Академиясининг

сиртқи бўлими V курсида таълим олади. У ўз устида қунт билан ишлайди. Устозлардан тажриба ўрганиш, билим олишдан чарчамайди. Айниқса, пенсиясини

олиш учун келган фахрийлар бу хушмуомала, чаққон ва ширинсўз қиздан миннатдор.

— Ички ишлар ходимларининг машаққатли, масъулиятли хизматини қадрлаб, уларга доимо эътиборли бўлишимиз шарт, — дейди Маҳбуба. — Бир оғиз ширин сўз инсондаги руҳий ва жисмоний толиқишни йўқотиб, унга янги куч-ғайрат бахш этади.

Суратда: милиция сержанти М. Мамашарипова.
Ф. ТОШМАТОВ
олган сурат.

Либераллаштириш — давр талаби

ХАЛҚИМИЗГА ХОС ФАЗИЛАТ

Бугунги кунда барча жойларда бўлгани каби Олтинсой тумани ички ишлар бўлимида ҳам "Жиноий жазоларнинг либераллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодекслари ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг ҳар бир бандига қатъий амал қилинган ҳолда иш юритилмоқда. Фикримизни қуйидаги мисол билан далиллаймиз.

Ҳаётда қўни-қўшни, қишлоқдошлар ўртасида айрим келишмовчиликлар бўлиб туриши табиий. Тумандаги Обшир маҳалласида яшовчи Холмуҳаммад Жўраев Қумпайкал маҳалласи худудида ҳамқишлоғи Абдуҳолиқ Норбоев билан ўзаро жанжаллашиб қолишди. Натижада фуқаро Абдуҳолиқ Норбоевга соғлигининг бузилишига сабаб бўлган енгил тан жароҳати етказилди.

Абдуҳолиқ ички ишлар бўлимига ариза билан мурожаат этди. Холмуҳаммад Жўраевга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 109-моддаси, 2-қисми билан айб эълон қилинди.

Олтинсой туман судида очик суд мажлиси бўлиб ўтди. Унда судланувчи ва жабрланувчига жиноий жазоларнинг либераллашуви ҳақида маълумот берилиб, агар томонлар ярашса ва етказилган зарар қоплан-

са фуқаро Х. Жўраевга нисбатан жиноят ишини суд кўриб чиқмасдан, ҳаракатдан тўхтатиши мумкинлиги тушунтирилди.

Холмуҳаммад жаҳлига эрк бериб юборганлигидан қаттиқ пушаймон бўлиб, жабрланувчидан кечирим сўради. Ўз навбатида Абдуҳолиқ ҳам, айбланувчининг уч фарзанди борлигини инобатга олиб, уни кечирди ва бу ҳақда судга ариза билан мурожаат қилди. Натижада туман суди юқоридаги Қонуннинг 66¹-моддасини қўллаб, жиноят ишини ҳаракатдан тўхтатди.

Қонуннинг ҳар бир моддаси инсонпарварлик руҳи билан суғорилган бўлиб, у мамлакатимизда инсон ҳаёти, унинг қадр-қиммати ҳамма нарсадан устун эканлигини кўрсатиб турибди.

Н. МИРЗАЕВ,
милиция майори.

Соғлом авлод учун

УЛАР СПОРТИМИЗ КЕЛАЖАГИ

Ўзбекистон Республикаси ИИБ "Жар" спорт-соғломлаштириш мажмуининг Сирдарё бўйидаги дам олиш масканида Халқаро болаларни химоя қилиш кунига бағишлаб каратэ мусобақаси ўтказилди.

Беллашувда спорт-соғломлаштириш мажмуи қаратэ тўғрисида қатнашаётган 1988-1993 йилларда туғилган ўсмирлар гиламга тушдилар. 150 дан ортиқ болажонлар тажрибали устозлари Д. Тошмуҳаммадовдан олган билим ва маҳоратларини намойиш этишди.

Ёш спортчилардан З.Мухаммаджонов, Ш.Абдуллаев, Ж.Рамзиддинов, У.Ақромов, Қ.Ман-

суров, О.Зиёевлар ғолиб чиқдилар. Уларга "Жар" спорт-соғломлаштириш мажмуи маъмуриятининг совғалари топширилди.

Ф. САЪДУЛЛАЕВА.

Суратда: ғолиб спортчилар устози билан.

Ҳукм ўқилди

ИНТИҚОМ

Денов шахрида содир этилган қотиллик ҳар қандай кишини ларзага солади.

Суднинг қора курсисидан ўтирган Рустам (исмлар ўзгартирилди) қилган ишдан пушаймон. Аммо энди ўзи умрига зомин бўлган инсонни ҳаётга қайтара олмайди, 20 йил ота меҳрига зор бўлиб ўтадиган уч боланинг қўнғлига таскин бериши ҳам мушкул.

Рустам Ш. Қобилон номли ширкат хўжалигида яшаб келган, уч фарзанднинг отаси, фойдали меҳнат билан шуғулланмаган. Кўча-кўйда ўзини беозоргина кўрсатса-да, қалби қабохатга тўла эди. Қандай бўлмасин куёви Солидан ўч олиш режаси юрагига тинчлик бермасди.

Енгилеок синглиси билан ҳеч вақт яшамай, хотинининг беҳаёлигини билгач, ажрашиб кетган Солини бозорда кўриб қолган Рустамнинг кўзлари қонга тўлди. У туғруқхонада ётган хотинини кўриб, ўғлини етаклаб келаётган Солининг йўлини тўсди.

— Синглимни ташлаб кетдинг, исноди менга тегаяпти, — дея ўшқирди зўравон. — Уни хотининг ва тўрт боланг устига бўлса ҳам хотин қиласан. Акс ҳолда ўзингдан кўр.

Буни шу бугуноқ ҳал қиламиз!

Рустам ота-болани зўрлаб машинага ўтказиб, уйига олиб келди ва қўйган талабини бажаришга ундай бошлади. Аммо Солидан рад жавобини олгач, гўёки қутурган шерга айланди. Кўлига болгани олиб, собиқ ва “бўлғуси” куёвнинг бошига кетма-кет туширди. Буни кўриб турган 5 ёшли Баҳодир бир амаллаб кўчага қочди.

Рустам эса тўлғонаётган Солини уй ичидан ҳовлига судраб чиқиб, қўлига тушган катта тош билан яна бир-икки урди. Унинг жони узилганига ишонч ҳосил қилди, шеклли, мурдани гиламга ўради. Сўнгра жиноятни яшириш мақсадида Баҳодирни излай бошлади. Кичик гувоҳ кўрққанидан дир-дир титраб, аллақачон бувасининг уйига етиб келган ва уйдагиларни воқеадан воқиф қилгани.

Кўп ўтмай Рустам ушланди. У қилган жинояти учун суд ҳукми билан 20 йил муддатга озодлик деган буюк неъматдан маҳрум этилди.

Х. ҚУЛЛИЕВ,
вилоят суди мутахассиси.

“Антитеррор”

Жамоат тартибини сақлаш ва фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш мақсадида республиканинг барча ички ишлар идоралари томонидан “Антитеррор” тадбири ўтказилмоқда. Бу борада Самарқанд вилоятида амалга оширилаётган ишлар хусусида вилоят ИИБ ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бошқармаси бошлиғи, милиция подполковниги С. Мўминов мухбиримизга куйдагиларни гапириб берди:

ТИНЧЛИК ВА ОСОЙИШТАЛИК ЙЎЛИДА

— Йил бошидан буён ўтган вақт давомида “Тозалаш”, “Орият”, “Паспорт” каби қатор комплекс тадбирлар ташкил этилди. Бундан кўзланган мақсад паспорт тартиботи, ўқ отар қуролларни сақлаш қоидаларини бузаётган, гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний айланиши билан шуғулланаётган шахслар ва бошқа турдаги ҳуқуқбузарликларни аниқлашдир. “Антитеррор” тадбири чоғида эса асосий эътибор чегара ҳудудларида жойлашган Булунғур ва Ургут туманларида паспорт тартиботини мустаҳкамлашга қаратилаяпти. Ушбу туманлар ҳудуди шартли равишда ҳудудларга бўлиниб, ҳар бирига бошқарма ходими биркирилган. Қишлоқ, маҳалла ва хўжаликларда махсус журналлар юритилган бўлиб, бу жойларда яшаётган фуқароларга оид маълумотлар қайд этиб борилади.

Тадбирларга милициянинг барча хизматлари, маҳалла посбонлари, овчилик жамиятлари аъзолари, ўрмончилар, тоғ ша-

роитини яхши биладиган фуқаролар жалб этилаяпти.

Аҳоли ўртасида хушёрликни оширишга қаратилган суҳбатлар уюштирилмоқда. Шу орқали ҳар бир киши маҳалласи, қишлоғи, демакки юртидаги тинчлик, осойишталикни таъминлаш ўзига боғлиқ эканлигини тушуниб етишига эришилаёпти.

Тадбир чоғида нафақат аҳоли кўп тўпланадиган

жойлар, балки тоғли ҳудудлар ҳам текшириб чиқилади. Бундан ташқари болаларни соғломлаштириш оромгоҳлари, санаторийлар, дам олиш ҳудудлари, дала ҳовлилар ҳам ходимларимиз назоратида.

Кўлга киритилган

ковниги Т. Шаропов. — Бу ерда 27 та аҳоли яшаш пункти бор. Тадбир бошлангандан бери паспорт тартиботи қоидалари бузилиши бўйича 40 дан ортиқ ҳолат аниқланди. Амалдаги қонун-қоидаларга риоя этмаган бир нечта шахсга нисбатан

дастлабки натижалар чакки эмас. Тадбир бошлангандан бери 1200 дан ортиқ маъмурий ҳуқуқбузарликлар аниқланди. Шулардан 700 таси паспорт тартиботига тааллуқли. Қидирувда бўлган 26 киши ушлангани, 8 та жиноят фош этилганини ҳам айтиб ўтиш жоиз.

— Туманимиз Тожикистон билан чегарадош, — дейди Ургут тумани ИИБ бошлиғи, милиция пол-

жиноят иши кўзғатилди. Айниқса, профилактика инспекторлари, милиция капитанлари Б. Азимов, И. Ғоипов, хорижга чиқиш, келиш ва фуқаролик бўлими бошлиғи, милиция лейтенанти С. Мухторовлар меҳнатини алоҳида таъкидлашни истардим.

“Антитеррор” тадбири давом этмоқда.

Д. САЛОҲИТДИНОВА,
Т. НОРҚУЛОВ олган сурат.

Ургут тумани ИИБ вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш хизмати катта инспектори, милиция катта лейтенанти Ш. Маматкулов ва паспорт бўлинмаси бошлиғи, милиция лейтенанти С. Мухторов фуқароларга паспорт топширишяпти.

Жабр кўрганлар, хабар беринг

ПИХИНИ ЁРГАН ТАЛОНЧИЛАР

Ушбу содир этилган талончилик юзасидан Оҳангарон шаҳар ИИБда тергов ишлари олиб борилмоқда. Жиноят бўйича уч йигит: Шерали Д., Дилшод Б. ва Бекназар У. дан гумон қилинмоқда. Дарвоқе, шубҳа остида бўлган Бекназар У. ўтган йилдан бери худди шундай жиноятлар содир этганлиги учун қидирувда. Терговчи, милиция майори Н. Бекбўтаевнинг фикрича, уларга (гумонланувчиларнинг ўзлари берган гувоҳликлардан ташқари) олти ҳолат бўйича айблов учун далиллар етарлидир.

— Бироқ, биз, — дейди Оҳангарон шаҳар ИИБ бошлиғи, милиция майори А. Шожалилов, — улар бундан бошқа ҳам талай жиноятлар содир этганлар, дейишимиз учун асослар бор, жинорий гуруҳнинг “ғоявий илҳомчиси” Бекназар У. нинг ўзи ҳам буни тан оляпти. Ма-

саланинг мураккаб жиҳати шундаки, бу йигитлар ўта муғомбирлик билан иш юритганлар. Улар пойтахти-мизнинг Амир Темур хиббони ёки Фарҳод бозори ёнида бирон-бир автомашинани тўхтатиб, Оҳангарон туманига олиб бориб қўйишни илтимос қилишган. Кимсасиз жойга етиб

келганда эса ҳайдовчидан машинани тўхтатишни сўрашган. Сўнг дўқ-пўписалар билан ҳайдовчининг пули ва бошқа қимматбаҳо нарсалари (тилла буюмлари, соатлари, автомагнитоласи)ни тортиб олиб, яширинишган. Жабрланувчиларнинг ҳаммаси (улар тўрт киши) тошкентлик-

лар бўлиб, бизга ариза билан мурожаат қилишди. Бироқ, яна такрор айтаманки, талончилардан жабр кўрганларнинг сони кўп бўлиши мумкин. Эҳтимол, кимдир пули ёки соатидан айрилса-да машинаси, энг муҳими, жони омон қолгани учун (босқинчилар ўз қурбонларини фақат кўрқитганлар, бунда пичоқ ёхуд бошқа қурол қўлламаганлар) ўзини осонгина қутулган деб ҳисоблаган бўлиши мумкин. Милицияга хабар берилмаганининг бошқа сабаблари ҳам бор. Кимдир балки бундай вазиятда қандай иш тутиш лозимлигини билмас. Шунинг учун автомобиль эгаларидан фотосуратлардаги шахсларнинг юзларига диққат билан тикилишни сўраймиз. Агар бу одамларни танисангиз, қачонлардир манзилга олиб бориб қўйган ва улар сизга нисбатан босқинчилик хатти-ҳаракатлари содир этган бўлсалар, бизга хабар беринг. Бу билан сиз терговга яқиндан ёрдам берган бўласиз.

Маълумотларни куйдаги телефон рақамлари орқали хабар қилинг: 8-264-5-20-40, 8-264-5-59-55.

Қисқа сатрларда

ФИРИБГАРЛИКДА МАШХУР МАШХУРА

Балиқчи туманида яшовчи С. Фанижон елиб-югуриб йиққан пулига “Дамас” олмоқчи бўлди. Олганда ҳам заводдан янги чиққанини олиб, ҳайдашни орзу қилди. Бу орзуси оғиздан-оғизга ўтиб, Андижон шаҳрида яшовчи Машхура исми аёлга етди.

Фирибгарликда ҳам анча “машхур” бўлган бу аёл Фанижоннинг ишончига кириб, “ЎЗДЭУ заводида ишлайдиган зўр укаларим бор, хоҳлаган рангидан олиб бераман” деб, оз ҳам эмас, кўп ҳам эмас, 3 миллион сўмини қуртдек санаб олди-ю кўздан ғойиб бўлди. Лекин ички ишлар ходимларининг саъй-ҳаракати билан фирибгар аёл кўлга олинди.

ТАШМАЧИЛАР ҚЎЛГА ТУШДИ

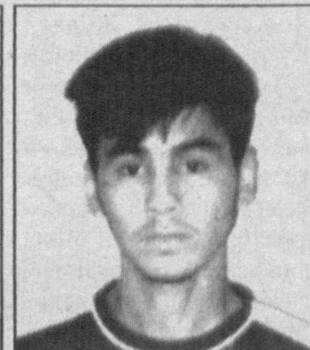
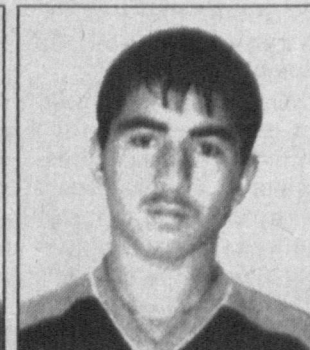
Хўжаободлик Б. Аҳмад ва Х. Жамшид пул топишнинг ажойиб усулини ўйлаб топганларидан ўзларича хурсанд эдилар. Улар тунда “Хўжаободпахта” акциядорлик жамиятига девор ошиб тушиб, корхонанинг очик омиборида сақланаётган оғирлиги 270 килограмм, умумий нархи 26460 сўмлик чигитли пахтани ўғирлаб чиқиб кетишади.

Ўғирлик ҳақидаги хабарни олишлари биланоқ қидирув ишларини бошлаб юборган Хўжаобод тумани ИИБ тезкор вакиллари Б. Аҳмад ва Х. Жамшидларни ўғирланган хом ашёни 10 минг сўмга пулламоқчи бўлиб турганларида қўлга олишди.

БОЖХОНАДАН ЎТОЛМАДИ

Шаҳрихон туманидаги хусусий фермер хўжаликларидан бирининг омибор мудири қандай қилиб Қ. Раҳмоннинг тузоғига илинганини ўзи ҳам билмай қолди. У хўжаликка тегишли бўлган 1806 литр дизель ёнилғисини омибор мудирини алдаш йўли билан қўлга киритди. У ёнилғини Қирғизистон Республикаси ҳудудига олиб ўтиб, сотиб, мўмай даромад қилишни кўзлаб кетаётганда божхона ходимлари томонидан ушланди.

А. БУЗРУКОВ.

Ё, алҳазар!

ҚОТИЛЛИККА ... ОНА БОШЛАДИ

Камрон (исмлар ўзгартирилган) ишдан келганда ҳовли этагида миқтигина бузоқ бойлоқ турарди. Онаси унга ўт ўриб берапти.

— Бузоқ қаердан келди? — сўради Камрон.

— Аканг олиб келди, — истамайгина жавоб берди онаси.

— Эргалаб мендан сигаретга пул сўради-ку, бузоққа пулни қаердан олибди, — ҳайрон бўлди Камрон.

— Топгандир-да, мунча суриштиринг, — дея зарда қилди онаси.

— Яна ўғрилиқ қилгандир, бир марта қамалиб бизни шарманда қилгани етмасмиди? — дея жаҳл билан сўради Камрон.

Она индамади.

— Ойи, нега акамга индамайси? Бирор жойга ишга кириб, пул топса бўлади-ку.

Шу пайт чорбоғ томондан Фармон келиб қолди.

— Нега ойимга бақирасан, ишлаб пул топиб, катта бўлиб қолдингми? — дея ҳезланди у укасига.

— Яна ўғрилиқ қилиб-сиз. Сирингиз очилса нима бўлади? — деди куюниб Камрон.

— Сенга нима...

Ака-уканинг жанжали муштлишиш билан тугади.

Эртасига бузоқнинг эгаси молини қидириб келиб, уни олиб кетди. Кечқурун уйга ширакайф кириб келган Фармон остона ҳатла-масданоқ укасига ўдағайлади:

— Мени сен сотгансан, бузоғингни акам ўғирлади дегансан.

— Нега тухмат қиласиз, мен ишда бўлсам...

— Икки гапнинг бирида ишлаётганингни пеш қиласан. Олиб келаётган нонингни миннат қилаяпсанми ҳали, — дея укасининг юзига бир шапалоқ урди Фармон.

— Миннат қилаётганим йўқ, сиз ҳам ҳалол ишлаб пул топинг, — деди Камрон.

Фармон укасининг бу гапидан бадтар туюқди.

— Сен ҳалолу, мен ҳаром бўлдимми ҳали, — деди-да, укасини калтаклай бошлади.

Шовқин-суронни эшитиб Сарагул опа ичкаридан чиқиб келди. Фарзандларини тартибга чақириш ўрнига Камронга қараб:

— Отанг ҳам ҳалол ишлайман, дерди. Ўн беш йил

яшаб, қулоғим зирак, қўлим билакузук кўрмай ўтди. Ажрашиб қутулганман ўша мирқуруқдан. Сен ҳам отангга ўхшайсан, — деди.

— Акамга ўхшаб ўғрилиқ қилиб, қамалиб кетайми? — деди кўзига ёш олиб Камрон.

— Ҳали мендан ҳазар қиладиган бўлдингми? — деб Фармон укасига гул тувакни олди. Камрон чап беролмади, оғир сопол тувак нақ пешонасига тегди. У бир оз кўзини юмиб турди-да, юз тубан ерга йиқилди. Боши эшик остонасига тегди, пол қонга бўялди.

Сарагул опа манзарани кўриб, қотиб қолди. Фармоннинг кайфи учиб, бошини чангаллаганча турарди. Қўрққаниданми ёки алпдай ўғли жон таслим қилганиданми онанинг кўзига ёш келмасди. Миясини чулғаб олган фикрлардан гарангсиб, гоҳ Камронни кўтариб турғазмоқчи бўлар, гоҳ Фармоннинг бошини силаб, нималардир дерди.

— Ойи, нима қиламиз энди? — деди Фармон онасига.

— Ҳам сендан, ҳам укангдан айриламанми болам?! — деди Сарагул опа ўглини кучиб.

Овоз чиқариб йиғлашга ботинмай иккови унсиз ёш тўқди. Улар гўё рўзгорни тебратиб турган Камрондан ажралиб қолганлари учунгина йиғлаётгандай эдилар.

Она-бола ёпиғлиқ қозон ёпиғлигича қолсин, деган ўйда жасадни ярим тунда аравага ортиб, қишлоқдан чеккароқдаги йўл четига ташлаб келишди...

— Мол боққани борган болалар жасадни кўриб, кимнинг мурдаси эканлигини дарҳол билишган, — дейди Куйичирчиқ тумани ИИБ профилактика катта инспектори, милиция капитани Йўлдошбой Туляков. — Келиб менга хабар беришди. Туман ИИБ тергов-тезкор гуруҳи аъзолари текширув ўтказганларидан кейин Камроннинг уйига хабар бердик. Онаси билан акаси келиб, додлаб, аюҳаннос солишди. Лекин саволларга пала-партиш, ҳадиксираб жавоб беришди. Экспертлар йигит оғир жисм билан уриб ўлдирилганини аниқладилар.

Милиция ходимлари хонадонни текшираётиб, зинада уч-тўрт томчи қон изига дуч келишди. Қон айнан Камронники эканлиги исботланди.

— Кўни-қўшнилар Камрон ҳақида фақат илиқ гапларни айтишди. Сарагул опанинг эри билан ажрашишига ўзининг эгриқўллиги, борига қаноат қилмай доимо низолашиши сабаб бўлган экан. Оиланинг тўнғич фарзанди Фармон бирор ишнинг бошини ушламаган. Ўғрилиқ қилиб, қамалиб чиққандан кейин уни пахта заводига ишга жойлаб қўйишган.

Лекин оғир ишга бўйни ёр бермай бўшаб кетган, — дейди Й. Туляков.

Нафс балоси инсонни ҳалокатга бошлайди. Сарагул опа хонадони рўзгордан қийналиб қолмаганди. Агар Фармон ҳам қийинчиликларга чидаб, ишлаганида ҳаммаси жойида бўларди. Енгил-елпи пул топиш йўлига кирган ўғлини тартибга чақириш ўрнига, қўлтиғига сув пуркаган она бир эмас икки фарзанди доғида қолди. Ёшгина Камрон ҳаётдан кўз юмди, Фармонга эса қамоқ жазоси берилди.

С. ШАМСИДИНОВ.

Бир кам дунё...

(Боши ўтган сонда).

Шодмон ака туни билан ухлагандай бўлмади. “Мол аччиғи — жон аччиғи”, дейишади. Уни “менда кимнинг қасди бор экан?” деган савол қийнарди. Хаёли не кўчаларга кириб чиқмади. Хўжалик марказидаги дўкондорларни бир-бир кўз олдига келтирди. “Гадонинг душмани гадо бўлади. Уларнинг битта-ярими ғайирликдан, кўролмасликдан шу ишни қилдимми? Йўғ-е, унақада дўконни ёқишарди. Ёки сездирмай “синдириш” учун шунақа усталик билан йўл тутишдимми? Битта меҳмонхонам ёнгани билан “синиб” қолмайман — буни билишади. Ёки кўшним Солижоннинг ишимми? Кўкламда бир энлик ер устида талашиб қолувдик. Шунинг алами кайф устида эсига тушдимми? Унақада бу ён кўшнимдан ҳам гумон қилсам бўлади. Уйимиз олдида кичикроқ дўкон очмоқчилигимни эшитиб пешонасини тириштираётувди “Кейин бу ерга ит ҳам, бит ҳам келаверади. Кўйинг, Шодмон ака, шу ниятингиздан қайтинг” деб. Аслида ичиқоралик қиялпти. Ўзининг қўлидан келмайди. Эплаганларни кўролмайди...”

Шодмон ака ўйлаб ўйига етолмай тонг бўзариши билан ўрнидан туриб кет-

ди. Юз-кўлини чайиб, артиниб кўчага чиқди. Дераза ромлари қорайиб ётган меҳмонхонага тунд назар ташлаб, дарҳол нигоҳини олиб қочди.

Кўчани супуриб юрган кичкина келини салом бергач, бир нима дейишга чоғлангандай унга

қараб-қараб кўйди. Шодмон ака буни пайқаб:

— Ҳа келин, бирор гапнингиз борми? — деди.

Келинчак супургисини девор тагига ётқизиб қайнотасига қаради:

— Кеча кечаси ёнғиндан олдин меҳмонхонани йиғиштираётганимизда ҳовуз бўйида биров тургандай туюлувди менга.

Шодмон ака кўни-кўшни эшитмасин дедими ўзи олдинга тушиб йўл бошлади:

— Орқамдан юринг-чи?

Келинчак рўмолининг учини тишлаб қайнотасига эргашди. Ичкарига киришгач, Шодмон ака сўради:

— Кимга ўхшатдингиз?

Келинчак иккиланиб турди. Шодмон аканинг кўзидан “гапираверинг” деган маънони уқиб жавоб берди:

— Қаршивой тоғамга ўхшагандай бўлди. Яна билмадим...

Шодмон ака ҳанг-манг бўлиб қолди. Кейин боши-

почамнинг маъракаларига оз-моз қарашдим, бел боғлаб турдим. Нафсиларини айтганда, ўшаниям одамларнинг кўзи учун, обрў деб қилдим.

Шошма-шошма, кечаги ўтиришда Қаршивойнинг кўнглига оғир

ни сарак-сарак қилиб ташқарига йўналди.

Ҳовуз бўйини айланаркан, Шодмон аканинг хаёли не-не кўчаларга кириб чиқмади. “Ростдан, бу Қаршивойнинг иши бўлса, нега бундай қилди? Мастликданми? Илгари ҳам кайф устида ўғирликка қўл уриб қамалган эди. Ёки кўролмасликданми? Мен у ёқда, хотин, бола-чакам бу ёқда сарсон бўлиб юрганимизда, тоғам оиласи билан роҳатда яшабди деб алам қилдимми? Ҳақиқатан, унинг болаларига мақтангулик ёрдам қилмаганим ростку. Тўғри, опам билан

ботадиган гап қилмадимми? Кетиши олдидан “Тоға, то йўлимни топиб кетгунимча ёнингизга олиб турасизми”, деганида нима дедим? А, нима дедим? Жиян, ҳозирча ўзимниям ишим юришмай турибди, демадимми? Аслида, уни кўли эгри, бир ўғрилиқка ўрганган бу йўлдан қайтиши қийин. Устига-устак у ёқдан яна янги хунарлар ўрганиб келгандир, деб ўйладим-ку. Фақат сиртимга чиқармадим. Тоға деб қора тортиб келиб ёрдам сўраганида мандан шу лозимиди? Ўлим ҳақ, у дунёда энди опамга нима деб жавоб бераман?

Шошма-шошма, кечаги ўтиришда Қаршивойнинг кўнглига оғир

Иўқ бўлганда ҳам бошқа гап эди. Худога шукр, қўлимда давлатим бор эди-ку. Кечаги ўтиришга, обрў олиш учун қилган сарф-харажатимни унинг кўлига тутқазиб бир камингга ярат десам бўлмасмиди? Хоҳласанг кўлингга пича сармоя берай, бўлмаса ростданам ёнимга кир десам бўларди-ку! Нега бир оз иш ўрган, у ёғи бир гап бўлар демадим? Эҳ, хом сут эмган банд! Энди ўз қўлим билан жиянимни қаматаманми?

Одам бурним сассиқ деб кесиб ташлай олмайди-ку. Қолаверса, бунга бир чеккаси ўзим ҳам айбдорман. Уни ўз қўлим билан қаматсам, мани нариги дунём ёниб, куйиб кетади-ку. Қаршивой ҳам у ёқдан баттар аламзада бўлиб қайтади. Ҳа, кеча бир чакки иш қилганман”, ўйларди у.

Шу пайт папкасини кўлтиқлаб кечаги ёнғин хавфсизлиги инспектори келиб қолди. Салом-алиқдан сўнг:

— Шодмон ака, кўнглингизга ҳар хил хаёллар келмасин. Битта-яримдан бекорга гумон қилманг деб вақтли бўлса ҳам уйингизга келавердим. Кеча яхшилаб ҳамма ёқни текшириб кўрдим. Ўт электр симининг қисқа туташувидан келиб чиққан деб тахмин қилган эдим. Идорада текширув

натижаларини таҳлил қилганимизда тахминим тўғри чиқди, — деди.

Бу гапни эшитган Шодмон аканинг юзи ёришди...

Қаршивой тонггача мижага қоқмади. Тоғасининг зиёфатда айтган гапи суяк-суягидан ўтиб борарди. Неча бор бориб унинг меҳмонхонасигами ё молхонасигами ўт қўйиб келмоқчи бўлди. Ҳар сафар аллақандай бир куч уни тўхташиб қолаверди. “Боя ҳовуз бўйида турганимда келинлар ичкарига кириб кетишини кутиб бир йўла ишни битирсам бўларкан. Сабрим етмади-да”, деб ўз-ўзини койиди.

Яна бир хаёли “Хайрият, шайтонга ҳай бердинг. Бўлмаса ич-этингни еб юрардинг” дерди. Тонг бўзарганда кўзи илинибди. Кун ёйилиб кетганда боши хумдай бўлиб ўрнидан турди. Ҳовли этагидан оқиб ўтувчи анҳор ёқасига чўнқайганча муздай сувга юз-кўлини чайди. Кейин сувнинг ўт-ўланларни силаб-сийпаб оқишига тикилиб қолди. Кўнгли ғаш, ичига чироқ ёқса ёришмасди шу топда.

— Қаршивой, жигарим! — ҳовли этагидан тоғасининг овози эшитилди.

Қаршивой тиззалари қалтираб, туришга мажол келмай орқасига ўтирилди...

ХУРШИД.

